

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
OCH ÅRSREDOVISNING

2020

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling

347

projekt finansierade med medel från KK-stiftelsen pågick under 2020 runt om i Sverige.

3314

projekt har KK-stiftelsen varit med och finansierat sedan starten 1994.

22

lärosäten i Sverige kan beviljas medel till forskning och kompetensutveckling av KK-stiftelsen.

288

företag och organisationer medverkar i de 89 projekt som beviljats medel under 2020.

10,6

miljarder kronor har utbetalats av KK-stiftelsen i projektmedel sedan starten.

545

miljoner kronor har beviljats under 2020 till projekt vid Sveriges högskolor och nya universitet.

26 år

har KK-stiftelsen finansierat forskning och kompetensutveckling.

KK-stiftelsens historia

År 1994 bildades ett antal forskningsstiftelser av kapital från de avskaffade löntagarfonderna. KK-stiftelsen var en av dessa. Stiftelsens uppgift sedan starten är att tillsammans med näringslivet finansiera forskning inom profilerade forskningsområden vid Sveriges högskolor och nya universitet. Dessutom fick stiftelsen i uppdrag att stödja kunskaps- och kompetensutbyte mellan akademi och näringsliv. KK-stiftelsen har hittills utbetalat över 10,6 miljarder kronor i projektmedel.

2020, ett år med kompetensfrågor i fokus, läs mer om hur KK-stiftelsens finansiering stödjer kompetensutveckling för yrkesverksamma.

SIDA 9–13

Pandemiåret ställde krav på snabb omställning i företag och vid lärosäten, läs mer om KK-stiftelsens särskilda utlysning.

SIDA 12–13

KK-stiftelsen bidrar till starka forsknings- och utbildningsmiljöer i hela Sverige, ta del av hur beviljade medel fördelades under 2020.

SIDA 16–17

Med samverkan som metod byggs starka forskningsprofiler, läs mer om hur samverkan bidrar till nyttiggörande.

SIDA 21

Text: KK-stiftelsen

Projektledning och Grafisk formgivning:
Diplomat Communications/Strateg Agency

Foto: Peter Knutson, sid 3. Denny Lorentzen, sid 11 och 22. Ulf Nylén, sid 12. Cecilia Fransson, sid 13. Jonas Bilberg, sid 15. BTH, sid 19. Kristian Pohl/Regeringskansliet, sid 21.

Innehåll

Introduktion

Vd-ord	2
Året som gått	4

Verksamhet

Verksamhetsbeskrivning	6
Beviljad finansiering 2020 per program	9
Programmet <i>Expertkompetens</i>	11
Kompetensutveckling av yrkesverksamma	12
Beviljad finansiering 2020 per lärosäte	14
Fördelning av beviljade medel	16
Regional samverkan	18
Pågående projekt 2020	20
Nyttiggörande av forskning	21
Näringsliv och akademi i samproduktion	22

Medarbetare och organisation

Ledningsgrupp och kansli	24
Styrelse	25
Kommunikationsaktiviteter	26

Finansiell redovisning

Årsredovisning	
Förvaltningsberättelse	30
Resultaträkning	35
Balansräkning	36
Noter	38
Underskrifter	42
Revisionsberättelse	43

Ett år präglat av omställning

När jag tillträdde som KK-stiftelsens vd var min ambition att vi ska vara en ännu mer integrerad del i samhällsbyggandet. Nu två år senare konstaterar jag att vi definitivt har kommit en bit på väg. År 2020 har ställt stora krav på oss alla att ställa om och tänka nytt, både i vardagen och kring de stora samhällsutmaningarna. Här bjuder jag på en tillbakablick på året som gått.

Den digitala omställningen har under pandemiåret 2020 fått en rejäl skjuts framåt. För oss på KK-stiftelsen har det, precis som för många andra, inneburit att vi snabbt utvecklat nya digitala sätt att arbeta och mötas. Jag är övertygad om att mycket av detta kommer bestå även när det blir möjligt att träffas igen – helt enkelt för att det ökar vår effektivitet och som en bonus spar på miljön.

Pandemin har också tydliggjort viktiga samhällsutmaningar som kräver att vi har förmåga till fortsatt snabb innovation, beredskap och omställning. Att säkra framtidens kompetens är en sådan utmaning som träffar KK-stiftelsen mitt i hjärtat.

Kompetensutveckling i fokus

Den omstrukturerad vi nu ser i många företag kommer kräva nya kunskaper som inte bara kan tillgodoses genom nyexaminerad arbetskraft. Det är en stor utmaning att lyfta kunskapsnivån bland redan yrkesverksamma och skapa ett livslångt lärande som bidrar till en hållbar och ökad konkurrenskraft.

Uppgiften blir nu också ett ansvar för universitet och högskolor genom riksdagens kommande beslut om en ny högskolelag. KK-stiftelsen välkomnar ett sådant ansvar, men har också i olika sammanhang påtalat att såväl resurser som styrning behöver anpassas för att ge lärosätena bättre förutsättningar att axla uppgiften.

Under året beviljade KK-stiftelsen över en halv miljard kronor till utbildnings- och forskningsprojekt inom våra programformer. En stor del av dessa har fokus på avancerad kompetensutveckling för redan yrkesverksamma. Vi ser stöden som mycket viktiga bidrag i sammanhanget.

I nära dialog med rektorerna för de lärosäten vi stödjer gick vi under våren ut med en särskild utlysning för att snabbt komma ut med insatser som kunde stärka kompetensen i det av pandemin drabbade näringslivet.

Det resulterade i att 41 miljoner kronor kunde fördelas till 15 lärosäten för vidareutbildning av yrkesverksamma på avancerad nivå och forskarnivå. Under arbetet prövades hela vår organisation i att samverka, tänka nytt och vara snabba. Ett prov som bestods väl!

Finansiering bygger konkurrenskraft genom regional förankring

Under 2020 presenterade regeringen en ny forskningsproposition och jag konstaterar att flera av KK-stiftelsens förslag ser ut att förverkligas. Att de statliga anslagen till innovation och forskning ökar kommer vara avgörande för svensk konkurrenskraft framöver.

Glädjande är också beskedet om att Mälardalens högskola föreslås bli universitet. Den utveckling som lärosätet drivit fram är ett utmärkt exempel på hur en nära, regionalt baserad samverkan mellan ett lärosäte och internationellt framgångsrika stora och små företag skapar starka kunskapsmiljöer i världsklass, till nytta för både Mälardalen och Sverige.

Under de senaste 10 åren har KK-stiftelsen medverkat till att bygga upp stora delar av forsknings- och utbildningskapaciteten vid Mälardalens högskola, flertalet kopplade till industrins kompetensbehov inom exempelvis automation, robotik och inbyggda system. I likhet med föregående år blev lärosätet det som beviljades mest finansiering från oss. Flest projekt beviljades Karlstads universitet, ett annat exempel på regionalt baserad samverkan, med stark koppling till tjänsteutveckling. Det behövs starka forsknings- och utbildningsmiljöer i hela Sverige och jag är stolt över att KK-stiftelsen är med och möjliggör den utvecklingen.

Nyttiggörande i fokus

Diskussionen om nyttiggörandet av den kunskap som produceras inom akademi och näringsliv är inte ny men har intensifierats under året. Vad blir det av de projekt

KK-stiftelsens vision är att vara Sveriges bästa finansiär av forskning och kompetensutveckling.

- KK-stiftelsen ska vara en ledande aktör för kunskaps- och kompetensuppbyggnad som sker i samproduktion.
- KK-stiftelsens stöd ska skapa fler excellenta forsknings- och utbildningsmiljöer.
- KK-stiftelsens stöd ska öka det svenska näringslivets konkurrenskraft, genom ett breddat och fördjupat näringslivsengagemang.
- KK-stiftelsen ska vara en nyskapande, utmanande och långsiktig finansiär inom forsknings- och utbildningssystemet.
- KK-stiftelsen ska kontinuerligt arbeta med att utveckla verktyg, interna processer och arbetsmiljö för att fortsätta vara en attraktiv arbetsplats.

KK-stiftelsens vision och mål enligt Verksamhetsplan 2021–2023.

EVA SCHELIN,
VD KK-STIFTELSEN

som stiftelsen finansierar? Hur nyttiggörs den kunskap som produceras, i akademien och i näringslivet? Är stiftelsens programformer och sättet vi utlyser dem på det mest effektiva sättet att åstadkomma nytta? Det står klart att vi behöver fortsätta mäta effekterna av vår forskningsfinansiering för att ständigt förbättra våra insatser.

Inom ramen för våra stadgar och vårt uppdrag att stärka Sveriges konkurrenskraft rustar vi oss därför för en framtid med ännu större fokus på effekter och genomslag, bland annat har vi förstärkt kansliet med flera nya medarbetare. Vi har också fördjupat samarbetet med andra forskningsfinansiärer samt klivit in som experter i flera av Regeringskansliets initiativ, för att på så sätt kunna påverka, visa på goda exempel och vara en aktiv partner i att bygga ett starkt och hållbart samhälle. Det sistnämnda gäller dessutom för det kapital som stiftelsen förfogar över, där vi tar tydliga kliv mot ett större hållbarhetsfokus, ett arbete som fortsätter under kommande år.

En finansiär i framkant

Forskning och utbildning är svaret på många stora samhällsutmaningar, vilka sannerligen inte blivit färre under pandemiåret 2020. Men vi har också sett prov på innovationskraft och förmåga till omställning. Vi behöver fortsätta ställa om för att ta vara på de digitala möjligheterna och för att klara de globala hållbarhetsmålen. Vi behöver fortsätta skapa möjligheter för samverkan mellan högskolor, nya universitet och näringsliv för att skapa ännu mer samhällsnytta.

KK-stiftelsen har definitivt kommit en bit på väg när det gäller att bli en ännu mer integrerad del i samhällsbyggandet. Nu vässar vi oss för att ännu bättre ta vara på den kunskap, nyfikenhet och kompetens som utmärker oss och våra samarbetspartners, i skapandet av ett långsiktigt hållbart samhälle. Tack till alla er som är med oss på resan!

EVA SCHELIN, VD

Ett annorlunda och spännande år

2020 har varit ett annorlunda men samtidigt spännande år. KK-stiftelsen har, likt resten av samhället, varit tvungen att anpassa sin verksamhet med anledning av den pågående coronapandemin. Här nedan syns några av de händelser som präglade KK-stiftelsen under år 2020.

FEBRUARI

Kommunikativ utveckling

I början av året inledde KK-stiftelsen ett långsiktigt arbete med att utveckla stiftelsens kommunikation. En kommunikationsstrategi för de kommande tre åren togs fram, ett nyhetsbrev lanserades och stiftelsens digitala närvaro ökade.

MARS

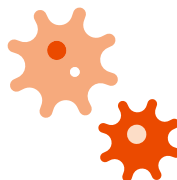
IVA:s 100-lista

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens, IVA:s, 100-lista lyfter fram tekniska och ekonomiska forskningsprojekt som kan utvecklas till innovationer och skapa samhällsnytta. På 2020 års lista som publicerades i mars var vart tredje projekt från lärosäten som KK-stiftelsen stödjer. Ett exempel är projektet "Model Driven Product Development and Decision Support" vid Blekinge Tekniska Högskola.

MAJ

Extrasatsning under coronapandemin

I samband med att pandemin bröt ut valde KK-stiftelsen att göra en särskild utlysning för att snabbt tillgängliggöra utbildningar för yrkesverksamma. Totalt inkom 37 ansökningar varav 17 ansökningar beviljades till ett belopp om drygt 41 miljoner kronor.

AUGUSTI

Remissvar ändringar av högskolelagen

KK-stiftelsen lämnade i augusti ett remissvar på promemorian *Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet*. Stiftelsen ställde sig bakom promemorians förslag, men ansåg även att en växande utbildningsverksamhet avseende det livslånga lärandet kräver ytterligare medel till lärosätena.

JUNI

Utvärdering av KK-miljöer

Vid halvårsskiftet påbörjades en utvärdering av utvecklingen vid de tre lärosäten som drivit KK-miljöer i tio års tid. I utvärderingen kartläggs och analyseras hela resan för dessa KK-miljöer. Resultatet kommer att ligga till grund för framtida utveckling av KK-stiftelsens programverksamhet.

SEPTEMBER

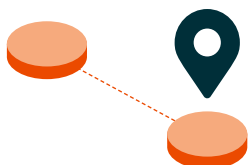
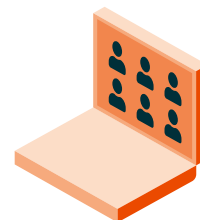
Panelsamtal om kompetensutveckling och livslångt lärande

I samband med KK-stiftelsens höstlantering, där ett flertal program utlystes, hölls ett panelsamtal som kretsade kring kompetensutveckling och det livslånga lärandet. I samtalet, där representanter från ABB, Regeringskansliet och KK-stiftelsens styrelse deltog, lyftes bland annat behovet av korta modulbase-
rade och digitala utbildningar för yrkesverksamma.

NOVEMBER

Internationella konferenser

KK-stiftelsens vd deltog under hösten i två internationella konferenser som handlade om kompetensutveckling för redan yrkesverksamma. Vid båda tillfällena lyftes KK-stiftelsens program *Expertkompetens* fram samt den pandemirelaterade särskilda utlysningen kring kompetensutveckling, vilket möttes av stort intresse från en digital publik.

AUGUSTI

Flytt till Kungsträdgården

I slutet av sommaren flyttade KK-stiftelsen från Birger Jarls-
gatan till Kungsträdgården i centrala Stockholm. Stiftelsen huserar nu, tillsammans med bland andra Riksbankens Jubileumsfond, på Kungs-
trädgårdsgatan 18.

OKTOBER

Utredning om innovationsstöd vid universitet och högskolor

I oktober presenterades betänkandet av *Utredningen om ett utvecklat innovationsstöd vid universitet och högskolor*. Regeringens utredare Alf Karlsson föreslog bland annat att forskningsråden ges i uppdrag att i samarbete med KK-stiftelsen, Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF) och Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra) utveckla modeller för att öka högskolornas förmåga att driva nyttiggörande i forskningsprojekt. Alf Karlsson lyfte fram KK-stiftelsen som ett gott exempel i arbetet med att skapa en kultur av nyttiggörande på lärosätena.

NOVEMBER

Strategiskt nätverk

Under året har det Strategiska nätverket haft två digitala träffar med fokus på samproduktion och byggande av starka forsknings- och utbildningsmiljöer. Nätverket, som initierades under 2019, har till syfte att fördjupa dialogen och främja verksamhets- och kompetensutveckling hos både lärosätena och stiftelsen. Nätverket leds av KK-stiftelsen och lärosätenas vicerektorer och/eller prorektorer ingår.

DECEMBER

En ny forskningsproposition

I slutet av året presenterade regeringen en forskningspolitisk proposition för de fyra kommande åren. KK-stiftelsen konstaterade att många av de förslag som stiftelsen spelade in till regeringen inför propositionen finns med. KK-stiftelsens vd välkomnade en förstärkning av forskning och utbildning samt att lärosätenas samverkansuppdrag förtydligas i högskolelagen.

En finansiär med uppdrag att stärka Sveriges konkurrenskraft

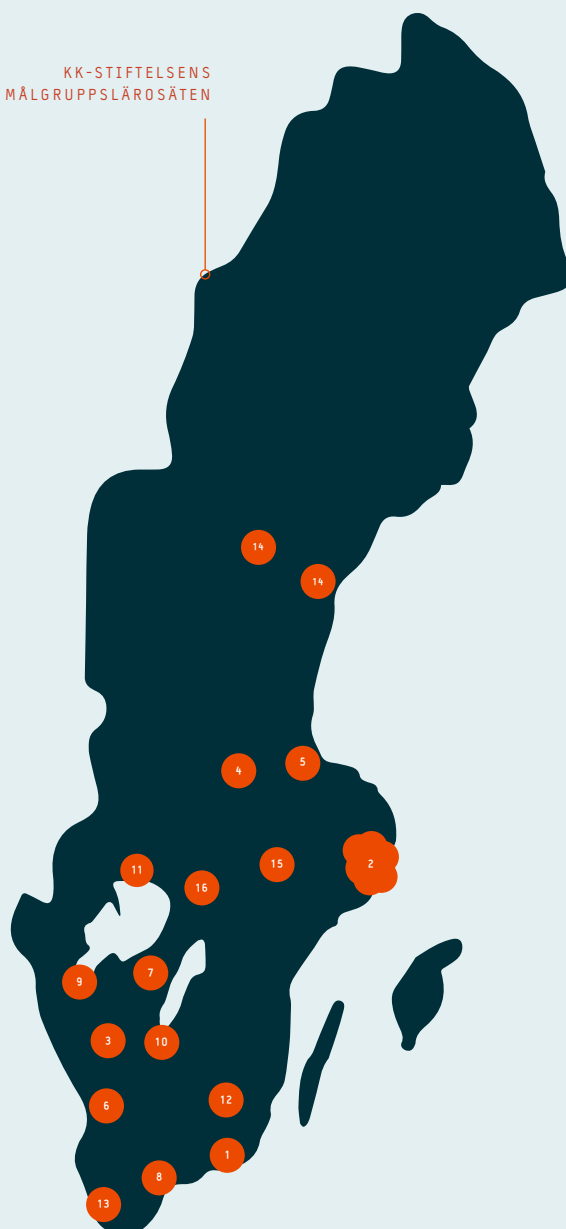
Sedan 1994 finansierar KK-stiftelsen forskning och kompetensutveckling vid Sveriges högskolor och nya universitet, när detta sker i aktiv samverkan med näringslivet. Målet är att bygga starka profilerade kunskapsmiljöer som samproducerar forskning och utbildning med näringslivet.

Det kapital som utgjorde den finansiella grunden vid bildandet av KK-stiftelsen har under åren vuxit stadigt genom långsiktig och ansvarsfull förvaltning. Detta innebär att stiftelsen fortfarande efter 26 år bidrar med finansiering av forskning och kompetensutveckling vid stiftelsens 22 målgruppslärosäten – Sveriges högskolor och nya universitet.

- 1 Blekinge Tekniska Högskola (Yvonne Fors)
- 2 Försvarshögskolan (Malin Henningsson)
- 2 Gymnastik- och idrottshögskolan (Petter Zirath)
- 3 Högskolan i Borås (Gabriel Granström)
- 4 Högskolan Dalarna (Gabriel Granström)
- 5 Högskolan i Gävle (Petter Zirath)
- 6 Högskolan i Halmstad (Margareta Stark, Mattias Jarl)
- 7 Högskolan i Skövde (Margareta Stark, Mattias Jarl)
- 8 Högskolan Kristianstad (Petter Zirath)
- 9 Högskolan Väst (Margareta Stark, Mattias Jarl)
- 10 Jönköping University (Margareta Stark, Mattias Jarl)
- 11 Karlstads universitet (Maria Dollhopf)
- 2 Konstfack (Yvonne Fors, Margareta Stark)
- 2 Kungl. Konsthögskolan (Yvonne Fors, Margareta Stark)
- 2 Kungl. Musikhögskolan (Yvonne Fors, Margareta Stark)
- 12 Linnéuniversitetet (Yvonne Fors)
- 13 Malmö universitet (Maria Dollhopf)
- 14 Mittuniversitetet (Margareta Stark, Mattias Jarl)
- 15 Mälardalens högskola (Malin Henningsson)
- 2 Stockholms konstnärliga högskola (Yvonne Fors, Margareta Stark)
- 2 Södertörns högskola (Yvonne Fors)
- 16 Örebro universitet (Maria Dollhopf)

Varje lärosäte har en ansvarig handläggare vid KK-stiftelsen (namn inom parentes).

KK-STIFTELSENS
MÅLGRUPPSLÄROSÄTEN

KK-stiftelsens program

KK-stiftelsen utlyser vid två tillfällen per år en serie program att söka medel ifrån. Programformerna har tagits fram för att på olika sätt, och i olika skeden, stödja lärosätena i att utveckla starka forsknings- och utbildningsmiljöer. För närvarande erbjuder KK-stiftelsen tio programformer där vissa är primärt inriktade på utveckling av forskning, medan andra främst riktar in sig på utveckling av utbildning på avancerad nivå och forskarnivå.

Program som bygger starka akademiska forsknings- och utbildningsmiljöer

KK-stiftelsens programformer är utvecklade för att, enskilt eller tillsammans, kunna användas som verktyg för att bygga starka och välbalanserade forsknings- och utbildningsmiljöer. En stark miljö balanserar och integrerar lärosätens kärnuppgifter, utbildning, forskning och samverkan. Ambitionen är att lärosätena, utifrån individuella behov och förutsättningar, ska kunna använda programmen för att långsiktigt och strategiskt utveckla sin verksamhet. Programformerna kan vara aktuella vid olika tillfällen beroende på i vilket skede av sin utveckling en forsknings- och utbildningsmiljö befinner sig. Arbetet med att identifiera vilken eller vilka programformer som kan vara lämpliga att söka medel från kan ske i dialog mellan lärosätet och KK-stiftelsen.

KK-stiftelsens program utgör viktiga byggstenar i utvecklingen av starka akademiska forsknings- och utbildningsmiljöer.

KK-stiftelsens program

PROSPEKT syftar till att stärka nydisputerade i utvecklingen mot att bli självständiga forskare, och samtidigt bidra till utveckling och förnyelse vid lärosätet och hos deltagande företag.

HÖG syftar till att bidra till utveckling av nya forskningsområden eller förnya befintliga forskningsmiljöer, samt att bidra till stärkt konkurrenskraft för deltagande företag.

EXPERTKOMPETENS syftar till att ge lärosätena möjlighet att tillsammans med näringslivet utveckla flexibla utbildningar på avancerad nivå för yrkesverksamma.

AVANS syftar till att ge lärosätena möjlighet att utveckla utbildningsprogram på avancerad nivå, och samtidigt stärka den forskningsnära utbildningen.

NU syftar till att ge lärosätena möjlighet till utveckling av nätbaserade kurser med näringslivsrelevans på avancerad nivå och forskarnivå, och samtidigt bidra till internationell positionering.

REKRYTERINGAR syftar till att ge lärosätena möjlighet att knyta till sig strategiskt viktig kompetens och stärka befintliga forsknings- och utbildningsmiljöer.

SYNERGI syftar till att knyta samman flera delprojekt som ger lärosätena möjlighet att tillsammans med näringslivet adressera en större avgränsad kärnfråga med relevans både för akademi och näringsliv.

FORSKNINGSPROFILER syftar till att långsiktigt ge lärosätena möjlighet att tillsammans med näringslivet utveckla och internationellt positionera en utvald och strategiskt viktig del av sin forskningsverksamhet.

FÖRETAGSFORSKARSKOLOR syftar till att stärka lärosätets forsknings- och utbildningsmiljö, och samtidigt tillgodose näringslivets kompetensbehov genom forskarutbildning som bedrivs i samproduktion.

KK-MILJÖER syftar till att ge lärosätets ledningar ett verktyg för att långsiktigt och strukturerat driva arbetet med profilering av forskning och utbildning på avancerad nivå. Programmet har ingen ordinarie utlysning utan en kvalificeringsprocess kan inledas efter att lärosätets ledning anmält intresse och initierat en dialog med stiftelsen.

I ständig samverkan med näringslivet

Samverkan med näringslivet – vilket KK-stiftelsen kallar för *samproduktion* – utgör en central del i stiftelsens finansieringslogik. Detta innebär att de projekt som stiftelsen finansierar ska utformas i nära och aktivt samarbete med näringslivet, och oftast med en medfinansiering från näringslivet som motsvarar KK-stiftelsens insats. Stiftelsen pekar inte ut ämnesområden inom sina utlysningar. Programmen är öppna för alla vetenskapliga och konstnärliga områden. Inriktningen avgörs av forskarna och lärosätena själva i samverkan med näringslivet. På så sätt säkerställs att innehållet är både relevant och efterfrågat av det omgivande samhället, samtidigt som det bidrar till den vetenskapliga eller konstnärliga ämnesutvecklingen.

Årligen återkommande utlysningar

KK-stiftelsens program går i regel att söka en gång per år. Ungefär hälften av programmen utlyses på våren och de andra på hösten. Vid stiftelsens vår- respektive höstlansering presenteras de aktuella programmens mål och syften, och vilka krav som ställs på ansökan. Genom att programmen utlyses årligen får lärosätena möjlighet att långsiktigt planera den strategiska utvecklingen av sina forsknings- och utbildningsmiljöer.

Efter sista ansökningsdag bedöms ansökningarna av externa bedömargrupper. En viktig förutsättning för

att ansökningarna ska kunna beviljas är att de uppfyller bedömningskriterierna i respektive programs utlysningstext. I program som avser forskning eller konstnärligt utvecklingsarbete bedöms också ansökningarnas vetenskapliga eller konstnärliga kvalitet av internationella sakkunniga inom respektive ämnesområde.

Beroende på maximalt belopp som kan beviljas inom respektive program tas beslut om finansiering antingen av KK-stiftelsens styrelse eller vd.

Analys och utvärdering leder till verksamhetsutveckling

Stiftelsen arbetar kontinuerligt med analys och utvärdering för att säkerställa att de programformer som erbjuds är effektiva verktyg. Analyser kan göras både internt av KK-stiftelsen och med medverkan av externa experter.

Uppföljningar och utvärderingar skapar förutsättningar för att utveckla kunskap och omsätta den i handling, så att effekterna för såväl lärosäten som näringsliv och det omgivande samhället blir så ändamålsenliga som möjligt. Mer specifikt handlar det om att identifiera vad programformerna kan medföra i termer av till exempel företags tillgång till kunskap och kompetens, upplevt samarbete mellan näringsliv och akademi, samt vetenskaplig utveckling. Uppföljningar och utvärderingar ligger också till grund för utveckling av programformer och kunskaps-spridning.

	Utlisningar 2020		Utlisningar 2021		Utlisningar 2022	
	VÅR	HÖST	VÅR	HÖST	VÅR	HÖST
PROSPEKT	●		●		●	
HÖG		●		●		●
EXPERTKOMPETENS	●	●	●	●	●	●
AVANS		●		●		●
NU		●		●		●
REKRYTERINGAR	●		●		●	
FÖRETAGSFORSKARSKOLOR	●		●		●	
SYNERGI		●		●		●
FORSKNINGSPROFILER		●		●		●

KK-stiftelsens olika program utlyses årligen antingen vid en vår- eller höstlansering.

Ett år med särskilt fokus på kompetensförsörjning

Under 2020 beviljade KK-stiftelsen finansiering om totalt 545 miljoner kronor. En stor del av projekten beviljades inom program med särskilt fokus på olika former av kompetensförsörjning, ett område som är högaktuellt och som också debatterades flitigt under pandemiåret 2020.

Kompetensförsörjning och kapacitetsförstärkning

Stiftelsen har ett flertal program som syftar till ökad kompetensförsörjning och kapacitetsförstärkning – såväl för akademi som näringsliv. Programmen *Företagsforskarskolor* och *Expertkompetens* syftar till att kompetensutveckla yrkesverksamma inom näringslivet, medan *Prospekt* och *Rekryteringar* ska stärka kapaciteten inom akademiska miljöer och samtidigt öka utbytet mellan akademi och näringsliv. Sammantaget beviljade stiftelsen under året finansiering om totalt 223 miljoner kronor inom dessa fyra program.

Särskild utlysning för kompetensförsörjning inom näringslivet

Stiftelsens särskilda utlysning, som uppkom ur pandemi-relaterade behov i näringslivet, genererade stort intresse bland lärosätena. Totalt beviljades 17 projekt till det sammanlagda beloppet av 41 miljoner kronor. Behovet av kompetensutvecklingsinsatser i pandemins spår är stort och många branscher är drabbade. I denna utlysning beviljades medel till utbildningsinsatser inom bland annat elektrifiering av fordonsindustrin, kompetensutveckling av friskvårdsföretag inom sjukdomsprevention och social hållbarhet i turismnäringen.

Läggs finansieringen av projekt inom den särskilda utlysningen ihop med stiftelsens ordinarie kompetensförsörjningsprogram blir totalsumman för satsningar inom detta område 264 miljoner kronor under 2020. KK-stiftelsen ser detta som ett viktigt bidrag till upp-

byggnaden av kompetens inom lärosätenas forsknings- och utbildningsmiljöer, för näringslivet och för svensk konkurrenskraft.

Programmet *Expertkompetens* högst relevant

Behovet av kompetensförsörjning för näringslivet och möjligheten till ett livslångt lärande var ett aktuellt ämne under året. Inom programmet *Expertkompetens* beviljade stiftelsen fem stora satsningar på kompetensutveckling för yrkesverksamma till ett totalt belopp om 80 miljoner kronor. Satsningarna är upp till fyra år och inriktade på att utveckla näringslivsrelevanta utbildningar inom bland annat digitalisering, artificiell intelligens, dataanalys och tjänsteinnovation.

Strategiskt värde med programmet *Rekryteringar*

Programmet *Rekryteringar* är fortsatt populärt och flest projekt (35 stycken) beviljades inom detta program till ett sammanlagt belopp om 67 miljoner kronor. *Rekryteringar* är en programform som kan användas för att strategiskt stärka kapaciteten inom den akademiska miljön. Det är glädjande att fler uppmärksammar och nyttjar den möjligheten. Ungefär hälften av de beviljade projekten avser fasta tjänster för lektor, biträdande lektor eller professor. Den andra hälften avser internationell gästprofessor eller adjungering. Nytt för årets utlysning var möjligheten att adjungera en forskare från akademien till näringslivet, vilket nu sker i två av de beviljade projekten.

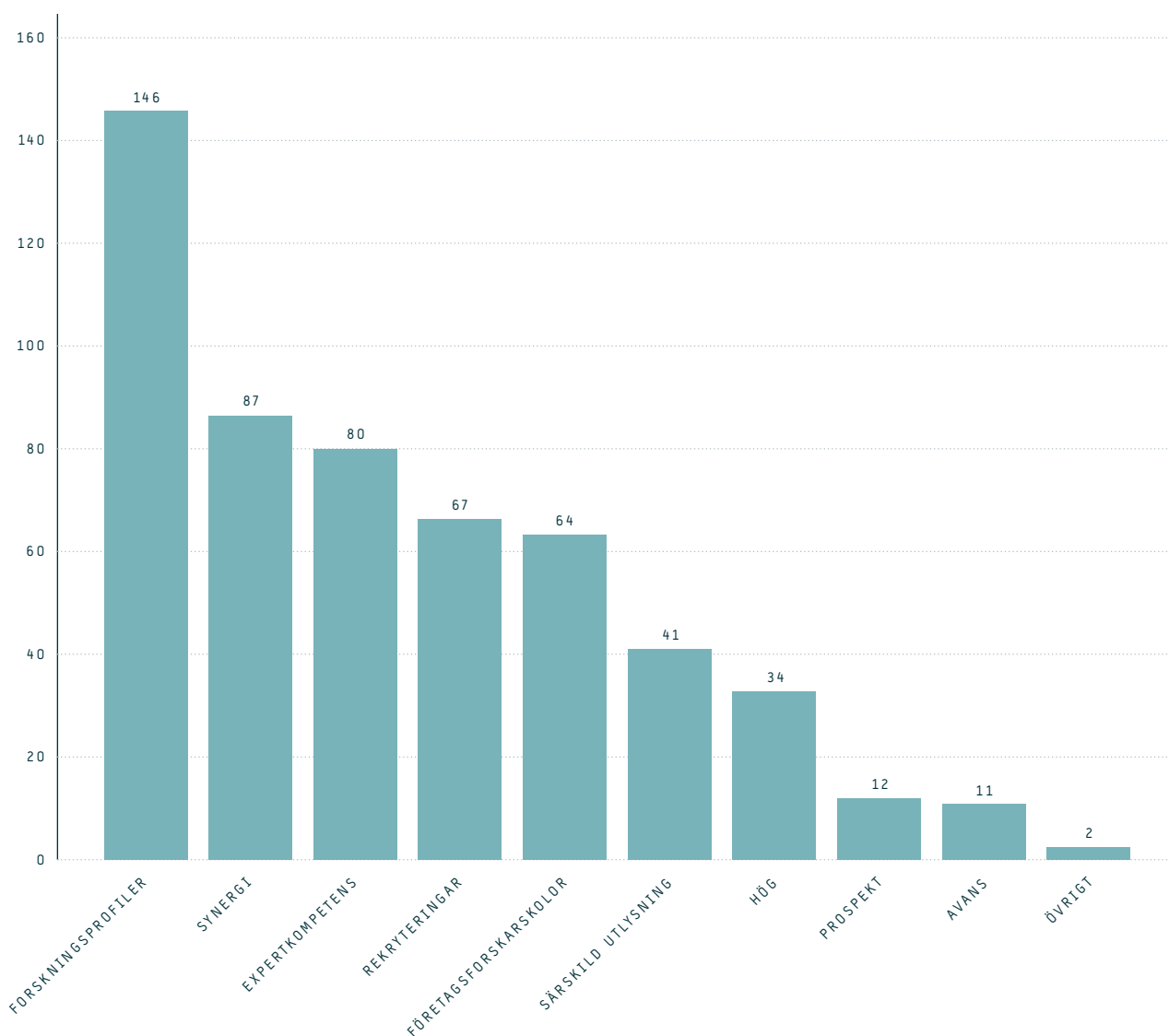
Forskningsprofiler genererar störst finansiering

Programmet *Forskningsprofiler* genererade störst finansiering under 2020, med projektmedel om totalt 146 miljoner kronor fördelat på tre projekt. Projekten ges nu möjlighet att under sex till åtta år utveckla stark forskning med tydlig näringslivsrelevans, som samtidigt bidrar till lärosätets profilering. Inte sällan har programmet *HÖG*, som syftar till utveckling av nya forskningsområden eller förnyelse

av befintliga forskningsmiljöer, den högsta andelen beviljade medel per år. Under 2020 flyttades utlysningen av *HÖG* från vår till höst, och bedömningen av inkomna ansökningar sker därför under våren 2021. Detta förklarar den markanta minskningen av beviljad finansiering inom *HÖG* jämfört med föregående år. De beviljade *HÖG*-projekten under 2020 ligger inom ramen för de fem KK-miljöerna

MILJONER KRONOR

Beviljad finansiering 2020 per programform

Expertkompetens – ett verktyg för livslångt lärande

OLLE VOGEL,
ANSVARIG FÖR
KK-STIFTELSENS PROGRAM
EXPERTKOMPETENS

KK-stiftelsens program *Expertkompetens* har varit ett verktyg för det livslånga lärandet i näringslivet i över 20 år. Genom korta modulbaserade kurser på avancerad nivå kan yrkesverksamma utveckla sin kompetens.

Den allt snabbare utvecklingen i samhället, driven av ny teknik och globalisering, innebär att den kunskap som yrkesverksamma förvärvar under sin universitetsutbildning ofta inte räcker ett helt yrkesliv. Det skapar stora utmaningar för både företag och anställda. Ytterst handlar det om näringslivets och Sveriges konkurrenskraft.

– Kunskap är motorn i ekonomin och kurser som erbjuds inom programmet *Expertkompetens* möter de nya behoven. Programmet är mer relevant än någonsin, säger Olle Vogel på KK-stiftelsen som var med redan från start och byggde upp programmet.

– Människor behöver lära nytt. Alternativet är att företagen säger upp medarbetare och därefter anställer nya. Det är ett slit- och slängtankande som inte är hållbart, säger Olle Vogel.

Expertkompetens ger lärosäten och företag möjlighet att tillsammans utveckla vidareutbildningar på avancerad nivå. Den första versionen av *Expertkompetens* togs fram redan 1998. Programmet har utvecklats sedan dess men syftet att rusta näringslivet med ny kunskap och kompetensutveckla medarbetare består.

– *Expertkompetens* ger lärosätet möjlighet att fånga upp utvecklingsbehov som finns i näringslivet och de bakomliggande samhällsutmaningarna. Men det är också ett fint sätt att fånga upp den kunskap som utvecklats i företagen. Allt mer kunskap kommer att tas fram i näringslivet och där ligger akademin ibland efter. Inom exempelvis AI och robotik är det snarast Google och Amazon som leder utvecklingen inom forskning och inte högskolor och universitet, säger Olle Vogel.

Under 2020 beviljade KK-stiftelsen flera ansökningar inom programmet:

- "Expertkompetens för hållbar och digitaliserad produktion – ExSus", Högskolan Väst
- "ISE – Värdeskapande genom forskningsbaserad undervisning inom tjänsteområdet", Karlstads universitet
- "Data-driven tjänsteutveckling: avancerad utbildning för yrkesverksamma", Högskolan i Borås
- "Dataanalys och tjänsteinnovation baserat på artificiell intelligens (MAISTR)", Högskolan i Halmstad
- "WISER – Digital transformation and industrial excellence", Högskolan i Skövde

– Tidigare har projekten främst rört IT och Industri 4.0. Under 2020 blev även utbildningar inom tjänster av stor betydelse. Eftersom många företags erbjudanden numera också är tjänster speglar detta en generell utveckling.

Utbildningarna sker ofta i korta modulbaserade kurser på distans.

– Under pandemiåret 2020 såg vi tydligt att lärosäten med erfarenhet av *Expertkompetens* hade lättare att ställa om sina utbildningar till distans, säger Olle Vogel.

Programmet har också väckt uppmärksamhet internationellt. När EU-kommissionen identifierade goda exempel på kompetensutveckling lyftes *Expertkompetens* fram som ett föredöme. Olle Vogel kan se tillbaka på en positiv utveckling med goda resultat när han under 2021 lämnar KK-stiftelsen.

Vad är viktigast för att ett projekt inom *Expertkompetens* ska lyckas?

– Det är viktigt att man bjuder på sig själv både från lärosäte och företag. Företagen måste få värdefull och relevant kompetensutveckling men viktigt är även att lärosätet får ut något i form av ny kunskap som är betydelsefull för deras forskning och utbildning. Det är då det kan bli hållbart.

Snabba insatser när pandemin slog till

När nedstängningar, varsel och permitteringar plötsligt drabbade Sverige våren 2020 gick KK-stiftelsen ut med en särskild utlysning för att stötta företagen med kompetensutvecklingsinsatser. Totalt 17 olika projekt beviljades finansiering.

KK-stiftelsen genomförde i maj 2020 en särskild utlysning för att stödja näringslivets behov av kompetensförsörjning i samband med coronapandemin.

– När coronakrisen drabbade näringslivet uppmärksammade vi det stora behovet av snabba kompetensut-

vecklingsinsatser för näringslivet. Med vår långa erfarenhet av att arbeta med frågor som rör kompetensutveckling av yrkesverksamma växte idén fram att erbjuda insatser som snabbt skulle kunna ge stöd till såväl näringsliv som lärosäten i den då rådande situationen, säger Petter Zirath, handläggare på KK-stiftelsen som tillsammans med Maria Dollhopf är ansvarig för utlysningen.

Trots att KK-stiftelsen höll ett högt tempo i utlysningen, för att möjliggöra insatser när behoven var som störst, lyckades lärosätena sätta ihop sina ansökningar inom en månad. En vecka efter sista ansökningsdag var alla ansökningar behandlade och stiftelsens styrelse tog beslut om att bevilja sammanlagt 41 miljoner kronor till 17 projekt.

– Eftersom behoven var akuta var den stora utmaningen att sätta samman en utlysning som skulle kunna ge snabba resultat. Vanligtvis är detta en process som tar många månader, men nu skulle vi lyckas på en dryg månad. För att det skulle vara möjligt fick alla på kansliet hjälpas åt. Det var en entusiastisk stämning av "alle man till pumparna" som även stärkte kansliet under den märkliga våren, säger Petter Zirath.

För Högskolan i Skövde blev KK-stiftelsens särskilda utlysning ett verktyg för att stötta fordonsindustrin när fabriker stängde och anställda permitterades.

– Det var en väldigt viktig insats från

AINHOA GOIENETXEA, LEKTOR
I PRODUKTIONSTEKNIK VID
HÖGSKOLAN I SKÖVDE

KK-stiftelsen att snabbt agera på de behov som uppstod när pandemin slog till. När permitteringar och uppsägningar kom var det värdefullt att KK-stiftelsen kunde ge oss möjligheter att satsa på kompetensutveckling för att industrin skulle komma ur krisen starkare, säger Tehseen Aslam, vicerektor för näringslivssamverkan på Högskolan i Skövde.

Högskolan i Skövde var ett av de lärosäten som snabbt svarade på den särskilda utlysningen och som fick sin ansökan beviljad. Projektet går under namnet WISE och syftar till att stötta fordonsindustrin i omställningen från tillverkning av förbränningsmotorer till elektrifiering.

– Behovet av livslångt lärande inom industrin är enormt inom digital transformation. Det är inte många av dagens yrkesverksamma som haft artificiell intelligens, digitala tvillingar, business analytics, eller agil projektledning som delar av sin utbildning. Vi märker

hur snabbt den nya tekniken kommer och hur viktigt det är att kunskapen når de yrkesverksamma – både för företagen och för Sverige som land, säger Ainhoa Goienetxea som tillsammans med Tehseen Aslam ansvarar för projektet.

KK-stiftelsens särskilda utlysning ställde krav på att satsningarna på kort tid ska bidra till näringslivets kompetensutveckling. Redan efter sommaren 2020 var Högskolan i Skövde igång med en första kurs om agil projektledning inom WISE. Söktrycket från yrkesverksamma blev så stort att kursen nu genomförs på nytt våren 2021.

– Även ledarskapet behöver möta de möjligheter som tekniken skapar. Kompetensutveckling är inte enbart viktigt för produktionen, utan hela organisationen måste vara flexibel i sina processer för att underlätta transformationen, avslutar Tehseen Aslam.

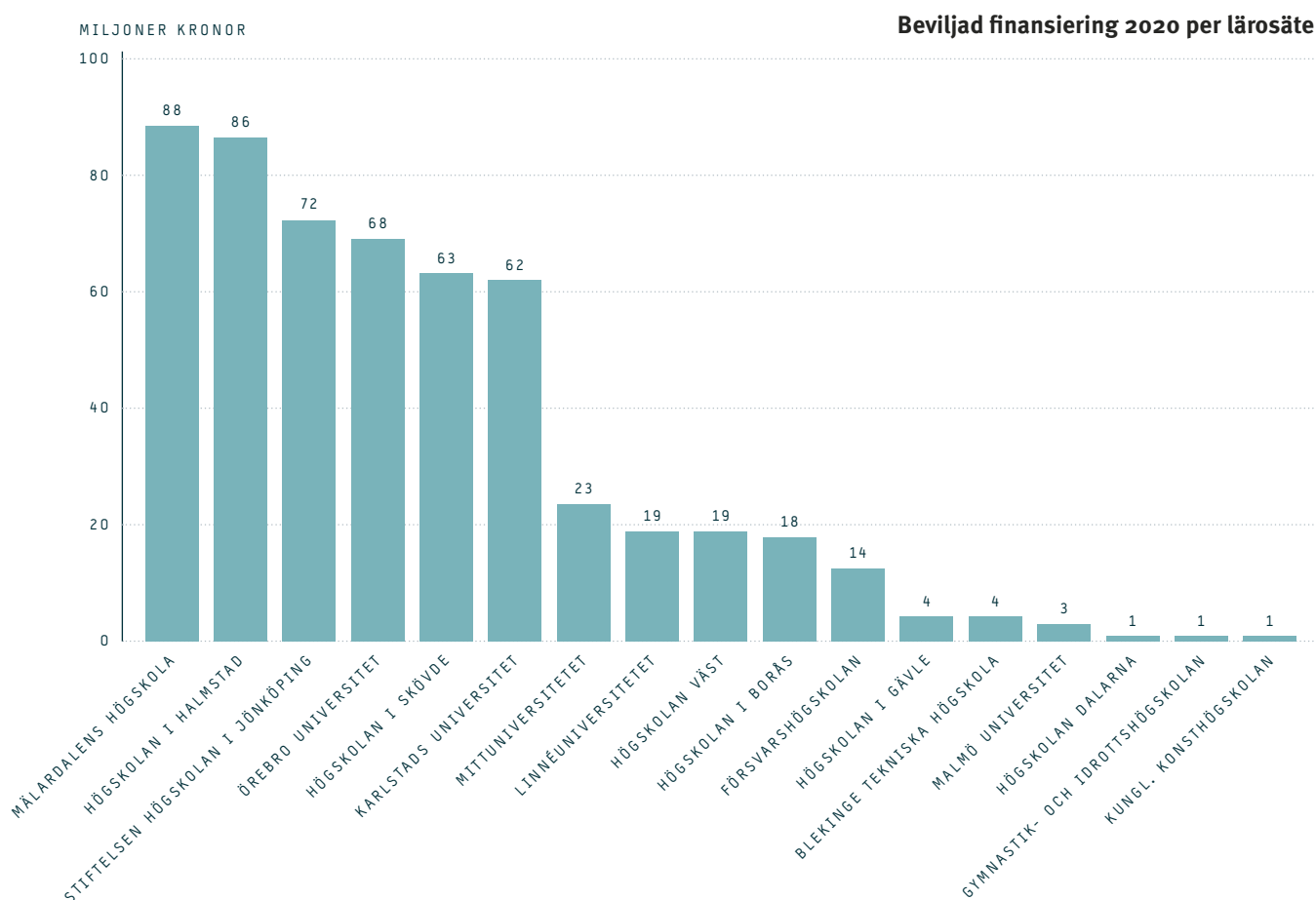
Kort om KK-stiftelsens särskilda utlysning inom Kompetensutveckling för näringslivet

Med anledning av coronapandemin gick KK-stiftelsen i början av maj ut med en särskild utlysning inom kompetensutveckling. Syftet var att bidra till att tillgodose kompetensbehov som uppstått i företag och branscher direkt relaterade till pandemin, samt att stödja utbildningsinsatser för medarbetare från näringslivet som permitterats eller friställts. Totalt inkom 37 ansökningar och KK-stiftelsen tog beslut om att bevilja 17 ansökningar till ett belopp om totalt 41 miljoner kronor.

[!\[\]\(d3102649f02e825ddb76dc3de0190154_img.jpg\) Nyhetsartikel och lista över samtliga beviljade projekt](#)

En nykomling och en fortsatt topplacering

Den totala finansieringen under 2020, om totalt 545 miljoner kronor, fördelades på 17 av KK-stiftelsens 22 målgruppslärosäten. Glädjande var att en nykomling kunde välkomnas – Kungl. Konsthögskolan fick sitt första projekt beviljat. Och Sveriges nästa planerade universitet, Mälardalens högskola, intog en fortsatt topplacering med 88 miljoner kronor i beviljade medel.

PAUL PETTERSSON

Rektor vid Mälardalens högskola

”Vi har byggt upp en stor del av vår verksamhet genom KK-stiftelsens olika program. Stiftelsen har ett tydligt tänk kring hur man kan utvecklas som lärosäte och det har fungerat otroligt bra för oss.”

17 av 22 lärosäten beviljades finansiering

Totalt 17 lärosäten finns med då 2020 års beviljade projekt sammanfattas. Det är två stycken fler än förra året – både Högskolan Dalarna och Kungl. Konsthögskolan fanns med bland de lärosäten som beviljades medel 2020. Kungl. Konsthögskolan fick för första gången ett projekt finansierat med medel från KK-stiftelsen, ett projekt inom *Rekryteringar* avseende en adjungerad professor i Arkitektur.

Mälardalens högskola beviljades mest medel igen

Precis som 2019 och året dessförinnan var Mälardalens högskola det lärosäte som beviljades mest medel år 2020 (88 miljoner kronor). Tätt därefter följde Högskolan i Halmstad som beviljades 86 miljoner kronor, följt av Jönköping University, 72 miljoner kronor, Örebro universitet, 68 miljoner kronor, Högskolan i Skövde, 63 miljoner kronor, och Karlstads universitet som beviljades 62 miljoner kronor.

Mälardalens högskola stärkte bland annat sin industri-nära forskarutbildning med beviljad finansiering för drygt 20 doktorander till den nystartade företagsforskarskolan INDTECH, samt till förlängning av företagsforskarskolan ARRAY. Båda satsningarna har sin hemvist i lärosätets starka kunskapsmiljöer inom inbyggda system och produktion, och adresserar industrins kompetensbehov inom digitalisering och automation.

Halmstad och Jönköping står för största ökningen

Störst ökning av beviljade medel jämfört med 2019 hade Högskolan i Halmstad, som ökade från 37 miljoner kronor till 86 miljoner kronor. I detta ligger stora projekt som en *Forskningsprofil* med fokus på tillämpade intelligenta system inom hälsa, samt en satsning på *Expertkompetens* inom dataanalys och tjänsteinnovation baserat på artificiell intelligens.

Även Jönköping University hade en betydande ökning av beviljad finansiering jämfört med 2019, från drygt 30 miljoner kronor till drygt 70 miljoner kronor. Lärosätet beviljades bland annat medel för en *Forskningsprofil* inom industriellt tillämpad artificiell intelligens.

Karlstads universitet beviljades flest projekt

Karlstads universitet beviljades finansiering för tolv projekt. Flertalet av projekten ryms i lärosätets starka kunskapsmiljöer inom tjänsteforskning, datavetenskap och maskin- och materialteknik. Alla är miljöer med stark förankring i det omgivande samhället och nära samverkan med det lokala och regionala näringslivet, något som driver utvecklingen av en stark och internationellt konkurrenskraftig forsknings- och utbildningsverksamhet. Dessa miljöer har arbetat strategiskt med KK-stiftelsens programformer under lång tid, och även årets beviljade projekt är tydliga strategiska byggstenar i den fortsatta utvecklingen.

BEVILJADE PROJEKT 2020

Projekt	Program	Beviljat belopp	Beviljat belopp 2019	Antal projekt 2019
Blekinge Tekniska Högskola				
PREDICT – Prediktering av försträckning och brott för komplexa lastfall	Prospekt	2 036 275		
Stöd till industri för en grön omställning efter covid-19	Särskild utlysning	1 504 941		
SUMMA		3 541 216	24 091 764	7
Försvärshögskolan				
Ökad försvarsförmåga ger ökad konkurrenskraft för industrin	Synergi	14 400 000		
SUMMA		14 400 000	4 267 523	2
Gymnastik- och idrottshögskolan				
GIH utvecklar friskvårdsföretagens kompetens i sjukdomspreventiv fysisk aktivitet	Särskild utlysning	857 999		
SUMMA		857 999	512 664	1
Högskolan Dalarna				
'Resilience' i turismsystemet	Särskild utlysning	1 056 000		
SUMMA		1 056 000	0	0
Högskolan i Borås				
Data-driven tjänsteutveckling: avancerad utbildning för yrkesverksamma	Expertkompetens	11 449 746		
Internationell gästprofessor i Bioteknik	Rekryteringar	1 440 000		
Rekrytering av universitets lektor inom området polymerteknik med fokus på biokompositer	Rekryteringar	2 124 000		
Professionellt framtagna digitala läroobjekt i distansundervisning	Särskild utlysning	2 493 653		
SUMMA		17 507 399	7 957 176	2
Högskolan i Gävle				
Geodatakompetens på avancerad nivå	Avans	1 732 494		
Kompetensutveckling och livslångt lärande inom intelligent industri	Särskild utlysning	2 359 901		
SUMMA		4 092 395	28 282 958	2
Högskolan i Halmstad				
Data analys and tjänsteinnovation baserat på artificiell intelligens (MAISTR)	Expertkompetens steg 2	17 631 210		
CAISR Hälsa (centrum för forskning kring tillämpade intelligenta system - hälsa)	Forskningsprofiler	49 200 000		
Institutionellt entreprenörskap och samskapande av företag i hälsosektorn på internationella marknader	HÖG	4 811 601		
Affärsmodellutveckling för informationsdriven ekosystemtjänster i sjukvården	HÖG	4 838 308		
Automatisk upptäckt av idéer: Implementering av artificiell intelligens i medicinsk teknikinnovation.	Prospekt	1 950 904		
Internationell gästprofessor - Albert Bifet	Rekryteringar	1 343 171		
Digitalisering av näringslivet i en globaliserad värld	Särskild utlysning	2 880 000		
Distansbaserad digitaliseringsutbildning för att stötta personer som drabbats av covid-19-effekter (RELIFE)	Särskild utlysning	2 900 000		
SUMMA		85 555 195	36 675 708	7
Högskolan i Skövde				
OSSD - Öppna system för hållbar digitalisering	Avans	2 289 024		
WISER - Digital transformation and industrial excellence	Expertkompetens steg 2	21 174 188		
smart industri - extra oh	Företagsforskarskolor	18 456 625		
Expert AI - Säkerställande av långsiktig AI-expertis inom life science	Rekryteringar	3 169 613		
IGP-HENCE - Användarcentrerad virtuell produktframtagning	Rekryteringar	738 000		
ACCURATE 4.0 - Agil konfiguration och drift av tillverkningsprocesser i Industri 4.0	Synergi	14 760 000		
Vis: Transformation till Elektrifiering	Särskild utlysning	2 796 712		
SUMMA		63 384 162	79 565 193	12
Högskolan Väst				
Expertkompetens för hållbar och digitaliserad produktion - ExSus	Expertkompetens steg 1	2 460 000		
Lektor med inriktning mot utveckling av elektriska drivlinor	Rekryteringar	2 661 407		
Adjungerad lektor, Additiv Tillverkning, ARCAM	Rekryteringar	964 844		
Adjungerad lektor, Additiv Tillverkning, Sandvik	Rekryteringar	2 047 635		
Biträdande lektor i produktionsteknik med inriktning mot Svetsteknologi	Rekryteringar	2 627 004		
Biträdande lektor i produktionsteknik inriktning Additiv Tillverkning	Rekryteringar	2 598 199		
Biträdande lektor i AI, inriktning samverkan (Q-mulus)	Rekryteringar	2 335 589		
ProdKomp: Kompetensutveckling för näringslivet – produktionsteknik	Särskild utlysning	3 000 000		
SUMMA		18 694 678	77 621 379	12
Karlstads universitet				
Masterprogram i datavetenskap inom nätverk och cybersäkerhet	Avans	2 399 951		
ISE - Värdeskapande genom forskningsbaserad undervisning inom tjänsteområdet	Expertkompetens	27 660 000		
Adjungerad professor – professor i avancerad tillverkning och produktion KAU/M&M	Rekryteringar	890 218		
Adjungerad professor i Byggteknik	Rekryteringar	1 994 880		
Biträdande Lektor i Tillämpad Optimering	Rekryteringar	2 612 326		
Internationell gästprofessor i personlig integritet och säkerhet	Rekryteringar	576 000		
Adjungerad specialist till Icomera	Rekryteringar	1 871 131		
Lektor i artificiell intelligens, maskininlärning och Data Science	Rekryteringar	2 666 538		
Lektor i operativsystem, realtidssystem och Internet of Things	Rekryteringar	2 666 538		

Projekt	Program	Beviljat belopp	Beviljat belopp 2019	Antal projekt 2019
Forts. Karlstads universitet				
ADJUNGERAD LEKTOR I DATADRIVEN OPTIMERING AV NÄTVERKSPRESTANDA	Rekryteringar	1 471 486		
AIDA - Ett holistiskt AI-drivet nätverks- och process-ramverk för industriell IoT	Synergi	14 395 699		
Kurser inom datavetenskap på avancerad nivå för kompetensutveckling för näringslivet	Särskild utlysning	2 560 411		
SUMMA		61 765 177	48 935 806	6
Kungl. Konsthögskolan				
Adjungerad professor i Arkitektur	Rekryteringar	718 339		
SUMMA		718 339	0	0
Linnéuniversitetet				
Utveckling av ett nytt masterprogram i digital humaniora vid Linnéuniversitetet	Avans	2 329 567		
HÖG - Anpassningsbara Arkitekturer för Organisationers Digitala Tvillingar	HÖG	4 230 162		
Professor i träbyggnadsarkitektur	Rekryteringar	3 840 000		
Professor i skogsbrukets digitalisering	Rekryteringar	3 840 000		
Biträdande lektor i trä och maskininlärning	Rekryteringar	2 676 240		
Kompetensutveckling inom Smarter Systems för yrkesverksamma	Särskild utlysning	2 059 609		
SUMMA		18 975 578	53 495 621	10
Malmö universitet				
Internet of Things Master's Program	Avans	2 351 202		
Datadriven beslutsanalys inom affärsanalys	Särskild utlysning	919 322		
SUMMA		3 270 524	67 320 818	7
Mittuniversitetet				
Ansökan om bidragsmedel för medfinansiering av utvärdering av forskning och samproduktion vid Mittuniversitetet 2021-2022	ARC	2 000 000		
AlSound - Akustiska sensormatriser för övervakande system med AI	HÖG	4 919 637		
ImSpec - Spektroskopisk Avbildning med Bredbandig Strålningsenergi för Klassificering av Material och Objekt	HÖG	4 919 656		
PROF-AM Internationell gästprofessor i additiv tillverkning	Rekryteringar	337 820		
InIT - Internationell gästprofessor i Industriell IoT	Rekryteringar	652 494		
LEEDS – Biträdande lektor i distribuerade system	Rekryteringar	2 614 260		
TUC - Internationell gästprofessor i Elektronik	Rekryteringar	642 467		
LEMAL – Lektor i datateknik för utveckling av maskininlärningsmetoder	Rekryteringar	3 145 935		
MILANESE - Lektor i elektronik – Maskininlärningsbaserade mätsystem	Rekryteringar	2 800 966		
IoT Professionals i Coronatider	Särskild utlysning	1 002 968		
SUMMA		23 036 204	32 357 640	11
Mälardalens högskola				
INDTECH - Industrial Technology Graduate School	Företagsforskarskolor	32 400 000		
ARRAY++	Företagsforskarskolor	12 960 000		
Prediktiv strategi med maskininlärning för val av smart testfall	Prospekt	1 945 616		
Adjungering av lektor vid företag inom framtidens energi- Fredrik Wallin	Rekryteringar	803 568		
Internationell professor i elektrifiering av energisystem- Suryanarayana Doolla	Rekryteringar	840 000		
Internationell gästprofessor @IPR, Hamid Bouchachia	Rekryteringar	1 440 000		
Koncept för framtidens hållbara kontor	Synergi	14 344 778		
Energiflexibilitet genom synergier mellan stora datamängder, teknik & system och innovativa marknadslösningar	Synergi	14 399 369		
LevelUp - Kompetensutveckling för tillverkningsindustrier påverkade av Coronakrisen.	Särskild utlysning	5 896 996		
Augmented Reality och Cybersäkerhet (ARC)	Särskild utlysning	2 992 650		
SUMMA		88 022 977	106 180 459	10
Stiftelsen Högskolan i Jönköping				
AFAIR	Forskningsprofiler	49 200 000		
OptiPro - Optimering av protesdesign enligt Kansei engineering och maskininlärning	HÖG	2 362 211		
DigiTrans4SHC - Digital transformation genom flersidiga plattformar i den svenska bostadsbyggnadskedjan	HÖG	2 950 641		
SABACE - Hållbar automatiserad montering för kundanpassade produkter	HÖG	4 917 433		
NOVELA II - Ny lättviktslegering baserad på högentropikonceptet	Prospekt	1 648 200		
ProForAI - Egenskaper och formbarhet hos Al-SiCp MMC	Prospekt	2 459 972		
Lektor i företagsekonomi med inriktning mot tillämpad forskning inom ägande och familjeföretagande	Rekryteringar	2 677 300		
BOOST - Biträdande lektor i industriellt byggande med fokus på småhus och flerbostadshus	Rekryteringar	2 531 234		
IRAP - Internationell Gästprofessor	Rekryteringar	531 548		
Webbseminarier för snabbt och effektivt livslångt lärande inom metall- och polymerindustrin (WEBLEARN)	Särskild utlysning	3 000 000		
SUMMA		72 278 539	30 666 744	8
Örebro universitet				
X-HIDE - Kartläggning av inflammation som folksjukdomarnas gemensamma nämnare	Forskningsprofiler	47 973 848		
Akuta återhämtningsstrategier inom elitfotboll: Potentiella fördelar med kyla och värme vid funktionell och muskulär återhämtning	Prospekt	2 382 498		
utvecklavaccin@oru	Synergi	14 397 745		
SMARTER 2.1	Särskild utlysning	3 000 000		
SUMMA		67 754 092	77 889 696	13
TOTALT		544 910 474	675 821 149	110

Forskningsprofil blev lyft för regionen

Under 2020 avslutade Blekinge Tekniska Högskola projektet ”Skalbara resurseffektiva system för analys av stora datamängder” inom KK-stiftelsens program *Forskningsprofiler*. Satsningen har inneburit att lärosätet tillsammans med näringslivet har kunnat utveckla ett internationellt framstående forskningsområde som har stärkt hela regionen.

KK-stiftelsens program *Forskningsprofiler* ger lärosäten en möjlighet att under sex till åtta år tillsammans med näringslivet utveckla en internationell spets inom ett avgränsat forskningsområde. Totalt bidrar KK-stiftelsen med 40 miljoner kronor till de lärosäten som beviljas medel inom *Forskningsprofiler*.

– Syftet är att lärosätena ska bygga upp en nisch inom ett vetenskapligt område och satsa långsiktigt tillsammans med företagen som bidrar med sin tid, säger Mattias Jarl som är handläggare på KK-stiftelsen och ansvarig för *Forskningsprofiler*.

En av de två satsningarna inom programmet *Forskningsprofiler* som avslutades under 2020 var projektet ”Skalbara resurseffektiva system för analys av stora datamängder” som genomförts vid Blekinge Tekniska Högskola, BTH. Tillsammans med dessa samarbetspartners från näringslivet har högskolan byggt upp en forskningsmiljö inom det område som handlar om analys av stora datamängder, även kallat big data:

- Arkiv Digital AD
- Compuverde
- Ericsson
- Noda Intelligent Systems
- Telenor Sverige
- Sony Mobile Communications

Sporrar regional samverkan

Satsningen har fått stor betydelse för regionen kring BTH. Flera av företagen som samarbetat med lärosätet inom projektet har lokal anknytning, och kompetensöverföringen mellan näringsliv och högskola är stor. Flera telekomföretag finns i regionen och behovet av att kunna

analysera stora datamängder med hjälp av ny teknik är stort.

– Till exempel har vi tillsammans med Telenor utvecklat ett system för att automatiskt sortera alla inkommande mejl till deras kundservice. Näringslivet i regionen är starkt inom telekom, programvara och Internet of Things, och vi vill utveckla vår regionala kraft samtidigt som vi är starka nationellt och internationellt, säger Håkan Grahn, profilledare för forskningsprofilen på BTH.

Noda Intelligent Systems är en av de företagspartners som funnits med tillsammans med BTH genom hela projektet. Företaget, som är baserat i Karlshamn, utvecklar smartare styrsystem för fjärrvärmenät och värmepumpar med hjälp av bland annat artificiell intelligens, AI.

– För oss som är ett relativt litet bolag är vårt samarbete med BTH, bland annat i den här forskningsprofilen, oerhört viktigt. Att högskolan också har valt att satsa på en spets inom big data gör att hela Blekingeregionen blir mer intressant, vilket gynnar all industri som finns här, säger Christian Johansson, vd för Noda Intelligent Systems.

Forskningsområde med framtida relevans

BTH inkom 2014 med sin ansökan till KK-stiftelsen om att få starta projektet inom *Forskningsprofiler*. Sedan dess har det blivit ännu tydligare att digitaliseringen av samhället innebär att behovet av att kunna analysera stora datamängder fortsätter att öka. Här krävs både nya metoder och ny teknik, och syftet med satsningen inom big data var just att utveckla detta. Om företag kan analysera den allt större mängden data mer effektivt kan de sedan skapa nytta för både kunder och affärspartners, och sänka sina kostnader.

Håkan Grahn lyfter fram flera fördelar med att etablera

HÅKAN GRAHN, PROFESSOR I
DATAVETENSKAP OCH ANSVARIG
FÖR FORSKNINGSPROFILER PÅ
BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA

en forskningsprofil.

– Långsiktigheten är en viktig aspekt. Det tar tid att bygga en spets inom ett forskningsområde och då är det viktigt att ha ekonomiska muskler som gör det möjligt att våga satsa långsiktigt, till exempel genom att rekrytera nyckelpersoner till ett antal fasta tjänster. Det ger arbetsro och har varit av stort värde.

En långsiktig satsning med stöd från lärosätet

För att en ansökan om ett projekt inom programmet *Forskningsprofiler* ska bli beviljad krävs det att lärosätet gör en strategisk, långsiktig satsning inom området. För BTH har det inneburit att högskolan inrättat Sveriges första civilingenjörsutbildning inom AI och maskininläring – en direkt följd av etableringen av forskningsprofilen.

– Vi har fått ett stort stöd från högskolans ledning under dessa sex år som vi haft finansiering från KK-stiftelsen, och att vi nu startat den nya civilingenjörsutbildningen kommer ha stor strategisk effekt för BTH. Det ger oss en kompetensförsörjning av studenter som är oerhört viktig för oss som lärosäte, men framför allt är det värdefullt för näringslivet. Det gäller att möta behoven som redan finns, och som fortsätter växa, säger Håkan Grahn.

Ericsson är ett annat företag som deltagit i projektet. Martin Wallin är programchef för innovation och forskning på Ericsson i Karlskrona och han menar att satsningen inneburit stora värden för Ericsson som företag.

– Först och främst har det inneburit nya insikter som gör att våra produktområden kommer att kunna bli ännu mer attraktiva. Vi har också kunnat göra flera nya rekryte-

ringar, och det nya civilingenjörsprogrammet kommer bli mycket värdefullt för oss framöver. Vi ser fram emot att få börja samarbeta med studenterna där, säger han.

Satsningen inom *Forskningsprofiler* har bland annat lett till tre beviljade patentansökningar tillsammans med företagspartner Sony Mobile Communications. Nu vill BTH ta erfarenheterna vidare till nästa nivå. Lärosätet har lämnat in en ansökan om en ny satsning inom *Forskningsprofiler* till KK-stiftelsen, som ska behandlas under 2021. Både Ericsson och Noda Intelligent Systems finns med i diskussionerna och är intresserade av att medverka även i detta projekt, förutsatt att ansökan blir beviljad.

Har du något råd till ett lärosäte som vill bygga upp en forskningsprofil?

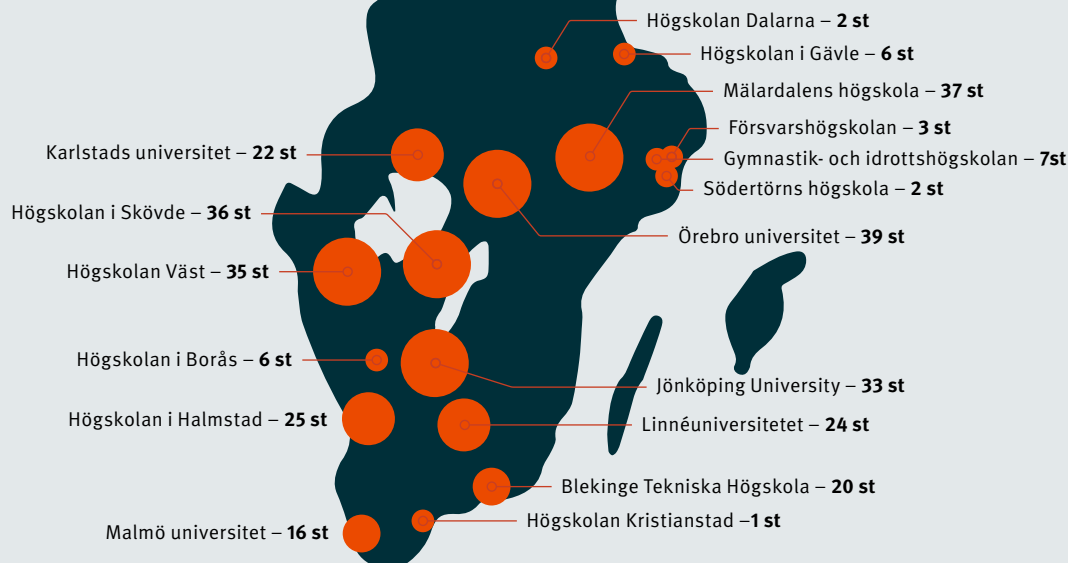
– Först och främst så behöver man en bas och ett visst momentum i sin tidigare forskning för att ha den grund som krävs för att gå in med en satsning inom *Forskningsprofiler*. Sen är det väldigt viktigt att ha stabila och långsiktiga företagpartners, att man från tidigare projekt har byggt upp ett ömsesidigt förtroende så att alla vet vad som förväntas för att man ska kunna ta det här mer långsiktiga steget som en forskningsprofil innebär, säger Håkan Grahn.

Samverkan som skapar nytta i hela Sverige

Ett nytt år innebär inte bara nya beviljade projekt – runt om i landet pågår samtidigt tidigare beviljade projekt som skapar nytta genom samverkan mellan lärosäten och näringsliv.

Under förra året pågick 347 projekt vid 18 olika lärosäten. Här visas var i landet som projekt finansierade av KK-stiftelsen pågick under 2020.

Antal pågående projekt 2020

KK-stiftelsen följer alla beviljade projekt under hela projekt-tiden för att säkerställa att de har möjlighet att uppnå förväntade resultat och mål enligt ansökan.

Pågående projekt följs bland annat upp mot projektavtal med periodiska rapporter, och en stor del av arbetet består också av att i dialog med projektledare och projektägare hantera frågor, förändringar och eventuellt uppkomna avvikelser. Beviljad finansiering utbetalas två gånger per år under projektets aktiva tid. Alla projekt slut-

rapporterar både resultatmässigt och ekonomiskt före avslut. En viktig del i uppföljningen är att säkerställa att näringslivet har medfinansierat projektet i enlighet med avtal och KK-stiftelsens krav.

Under 2020 pågick runt om i Sverige 347 projekt finansierade med medel från KK-stiftelsen.

[Lista över samtliga 347 projekt som pågick under 2020](#)

Utredning: KK-stiftelsen förebild för att nyttiggöra forskningen

När regeringens utredare Alf Karlsson presenterade sin utredning om utvecklat innovationsstöd föreslog han samtidigt att forskningsråden i samarbete med KK-stiftelsen ska utveckla modeller för hur ännu mer resultat från forskning och annan kunskap ska komma till nytta i samhället.

– De lärosäten som har samarbeten med KK-stiftelsen har det gått extra bra för, och ledningar kan visa på resultat. Kan de statliga forskningsråden inspireras av det i hur de bygger en nyttiggörande kultur så kan det få en fantastisk effekt, säger Alf Karlsson.

Regeringen tillsatte 2019 en utredning med uppdraget att föreslå en utvecklad struktur för innovationsstödet vid statliga universitet och högskolor för att ytterligare stärka Sveriges innovationskraft och därmed också landets konkurrenskraft, sysselsättning och ekonomiska utveckling.

I oktober 2020 presenterade Alf Karlsson utredningen för Matilda Ernkrans, minister för högre utbildning och forskning. Han föreslog bland annat att forskningsråden ges i uppdrag att i samarbete med KK-stiftelsen, Stiftelsen

för Strategisk Forskning (SSF) och Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra) utveckla modeller för att öka högskolornas förmåga att driva nyttiggörande i forskningsprojekt.

– Min tanke är att KK-stiftelsen ska tjäna som exempel i arbetet med att skapa en kultur av nyttiggörande på lärosätena. Jag har träffat alla Sveriges lärosäten och bilden är tydlig; de som har samarbeten med KK-stiftelsen har det gått extra bra för. Det är lärosäten som är extra bra på att visa på processer för nyttiggörande. Det är ledningar som är stolta över den kapacitet man byggt upp och som kan visa på resultat från samarbete med näringslivet, säger Alf Karlsson.

Synen på nyttiggörande av forskning är, enligt Alf Karlsson, på en del lärosäten mer kritisk.

– Det förekommer uppfattningar om att vetenskaplig excellens står i motsats till nyttiggörande av forskning. Men i själva verket handlar det mer om att resultat från vetenskaplig excellens ska komma till nytta, inte om att styra forskningen. Lärosätet behöver ta ansvar för vad som händer med resultatet av forskningen och då blir det tydligt för alla, oavsett vetenskaplig disciplin, att det ytterst handlar om lärosätets roll i samhället.

Var det något som överraskade dig i arbetet med utredningen?

– Just det här om hur bra det hade gått för lärosäten som samarbetar med KK-stiftelsen sticker ut, men också hur svårt flera av de stora lärosätena har att peka på resultatet av sin verksamhet. Här sticker Chalmers tekniska högskola ut positivt genom att de systematiskt arbetar med nyttiggörande och att sätta strukturer för samverkan med näringslivet.

Betänkande av Utredningen om ett utvecklat innovationsstöd vid universitet och högskolor:

[Innovation som drivkraft – från forskning till nytta - Regeringen.se](#)

ALF KARLSSON,
REGERINGENS
SÄRSKILDE UTREDARE
AV INNOVATIONSSTÖD
VID UNIVERSITET
OCH HÖGSKOLOR

STEFAN ÖSTHOLM,
ANSVARIG FÖR ANALYS
OCH UTVÄRDERING

Friheten skapar forskning i framkant

Lärosäten och näringsliv får i samverkan själva bestämma ämnesområde för den forskning och vidareutbildning som KK-stiftelsen finansierar.

KK-stiftelsen särskiljer sig från många andra finansiärer genom att inte peka ut särskilda ämnesområden för den forskning och kompetensutveckling som stöds. Istället är det upp till lärosäte och medverkande företag att välja inriktning i samband med att man söker finansiering inom något av KK-stiftelsens program.

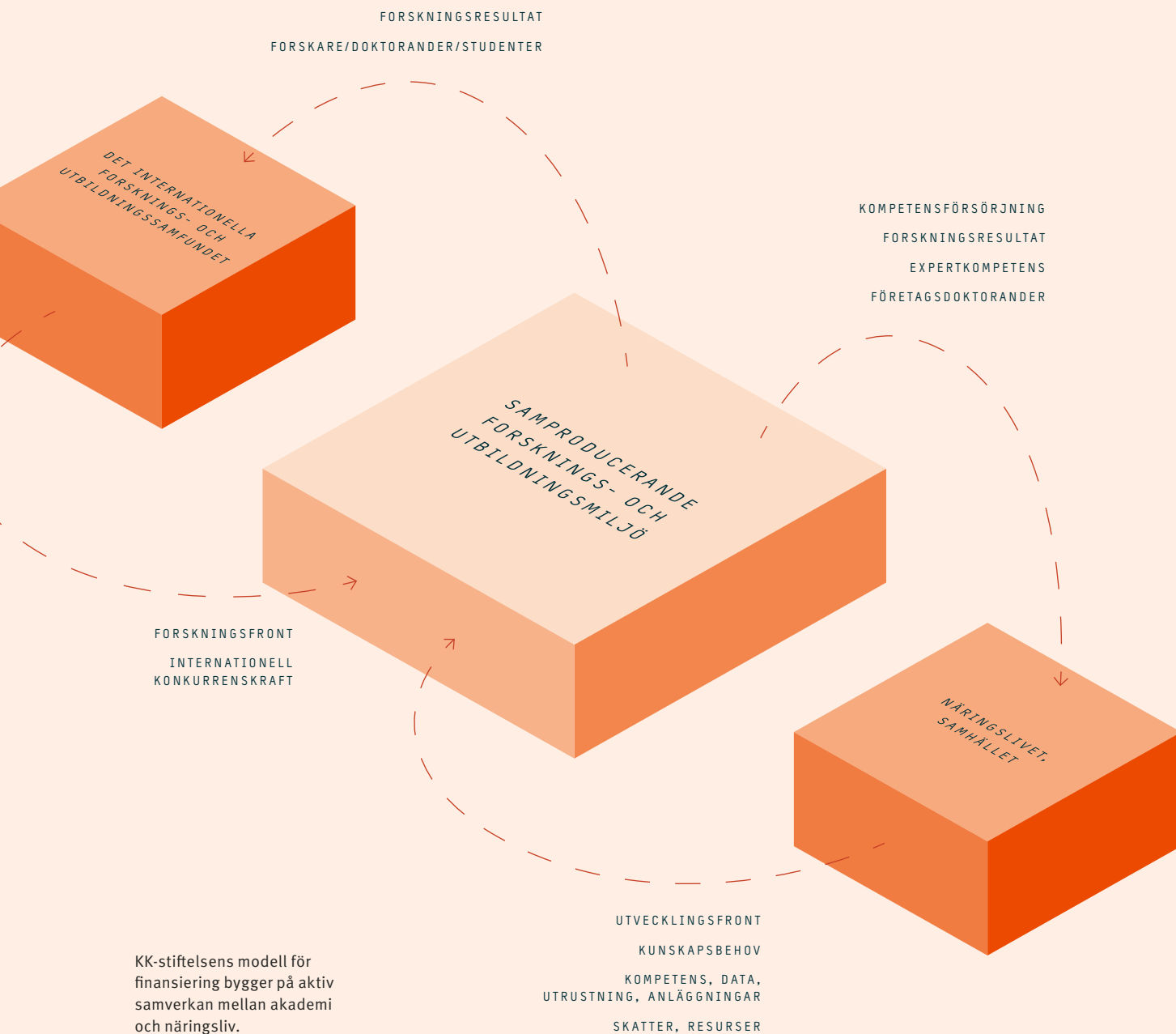
– Alla projekt som vi finansierar ska genomföras i samarbete med näringslivet, det vi kallar samproduktion. Det leder till att de projekt vi finansierar dels är förankrade i forskningsfronten via akademien, dels i utvecklingsfronten via företagen, säger Stefan Östholm, ansvarig för analys och utvärderingar på KK-stiftelsen.

Stiftelsens analyser visar att när akademi och näringsliv bestämmer inriktningen i projekten går de tidigt in

på nya ämnesområden – ofta långt före det finns några riktade utlysningar.

Ett exempel på detta är forskning och kompetensutveckling inom AI. De senaste sex åren har stiftelsen finansierat projekt inom området för totalt 1,2 miljarder kronor. Av KK-stiftelsens totalt 578 finansierade projekt under perioden har hela 158 varit kopplade till AI, enligt stiftelsens egen statistik. Dessutom genomförs projekten över hela landet och involverar tolv lärosäten och ett stort antal företag.

– Vi har stöttat AI och maskininlärning i olika grupperingar sedan år 2000 men vi har aldrig uttalat pekat ut AI som ett specifikt område att söka stöd inom. Nu kan vi ändå konstatera att vi sedan lång tid tillbaka

KK-stiftelsens modell för finansiering bygger på aktiv samverkan mellan akademi och näringsliv.

är en av de största finansiärerna i Sverige inom området. När andra finansiärer säger att de ska ha strategiska program som är inriktade på nya områden kan vi konstatera att vi redan är där. Det kallar jag fri forskning, säger Stefan Östholm.

– Ytterligare ett exempel väl värt att lyfta är att några av de lärosäten vi stöttat inom datavetenskap ligger väldigt långt fram och har några av de bästa forskarna i Sverige. Blekinge Tekniska Högskola är exempelvis bäst i Europa och topp 10 i världen när det gäller mjukvaruutveckling.

Kvaliteten på de forsknings- och kompetensutvecklingsåtgärder som genomförs är också hög. KK-stiftelsen utvärderar regelbundet resultaten av de projekt

som stiftelsen finansierar, bland annat genom att mäta publiceringar i vetenskapliga tidskrifter och i vilken grad forskningen citeras, så kallad bibliometri.

Samproduktionen mellan lärosäte och näringsliv är avgörande för att den forskning och kompetensutveckling som bedrivs inom beviljade projekt också skapar samhällsnytta.

– Näringslivet är med från början när forskningen börjar ge resultat. Den viktigaste vägen till nyttiggörandet är företagets förståelse hur man tillämpar den nya kunskapen. Genom vårt krav på samproduktion är nyttiggörandet på plats direkt.

LEDNINGSGRUPP OCH KANSLI

Från vänster:

KK-stiftelsens ledningsgrupp:

Eva Schelin, verkställande direktör

Linda Assbring, chef för Programverksamheten; programansvarig för *Företagsforskarskolor*

Britt-Marie Granting, chef för Verksamhetsstöd

Stefan Östholm, ansvarig för Analys och utvärdering

Övriga medarbetare:

Irina Bjurman, redovisningsansvarig

Maria Dollhopf, handläggare; programansvarig för *Prospekt, Expertkompetens* och *Kompetensutveckling för näringslivet*

Yvonne Fors, handläggare; programansvarig för *Synergi* och *Rekryteringar*

Gabriel Granström, handläggare Analys och utvärdering; handläggare för *HÖG*

Malin Henningsson, handläggare; projektledare för stiftelsens utveckling av stöd till starka miljöer

Mattias Jarl, handläggare; programansvarig för *Forskningsprofiler* och *KK-miljöer*

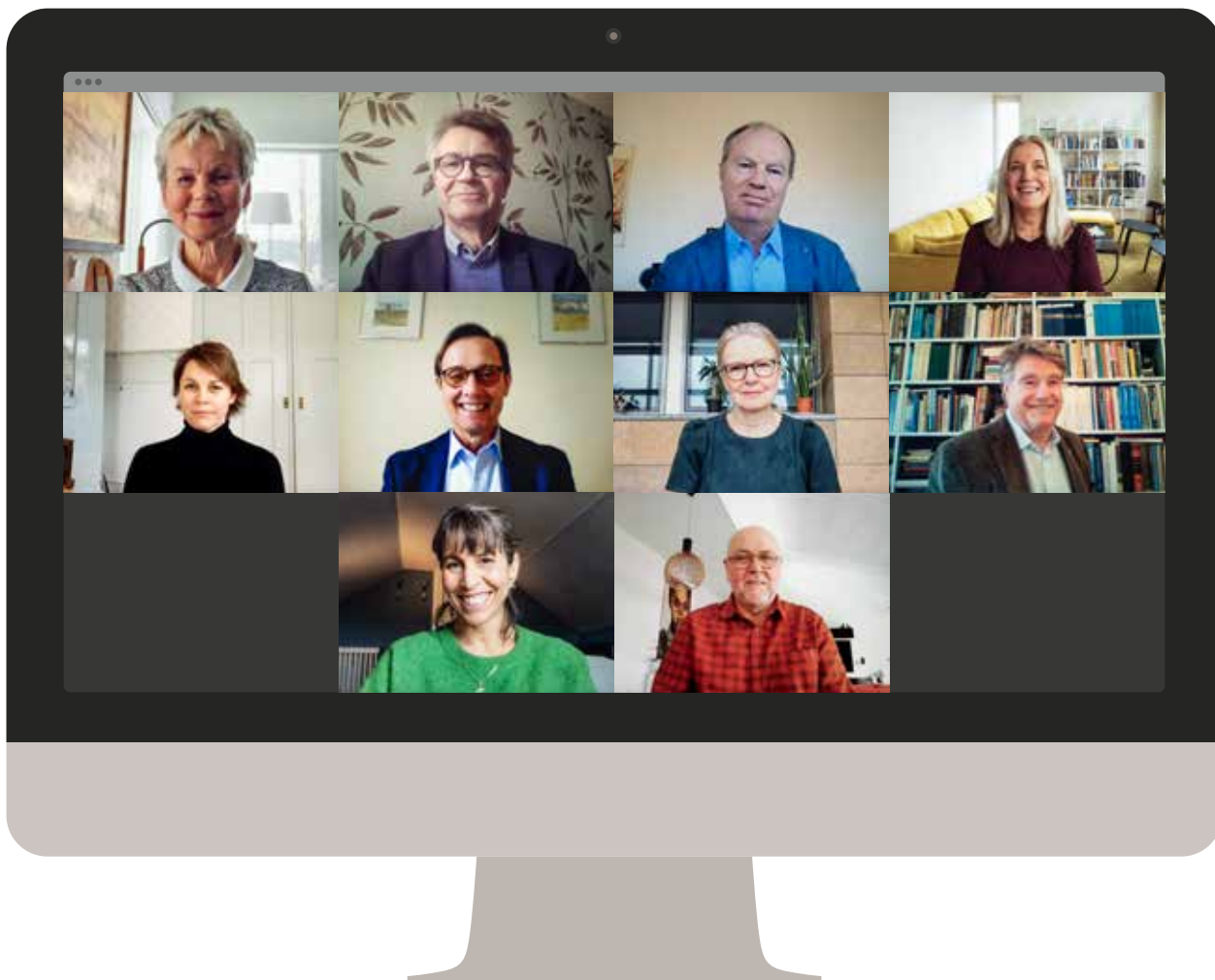
Birgitta Olsson, vd-sekreterare och programadministratör

Margareta Stark, handläggare; programansvarig för *HÖG* och *KK-miljöer*

Olle Vogel, handläggare; programansvarig för *Expertkompetens*

Petter Zirath, handläggare; programansvarig för *Avans, NU* och *Kompetensutveckling för näringslivet*

STYRELSE

Från vänster:

Elisabeth Nilsson, *ordförande KK-stiftelsen*; f.d. landshövding; särskild utredare; ordf. Scandinavian Japan Sasakawa Foundation; f.d. styrelse-ordförande AB Göta Kanalbolag; styrelseledamot Boliden AB; styrelseledamot Exportkreditnämnden

Peter Larsson, *vice ordförande KK-stiftelsen*; senior rådgivare, Sveriges Ingenjörer

Leif G Anderson, professor emeritus, Göteborgs universitet; tidigare 1:e vice preses, KVA

Anita Hansbo, f.d. rektor, Jönköping University

Ericka Johnson, professor, Gender & Society, Linköpings universitet

Arne Lidén, *ordförande i KK-stiftelsens Kapitalutskott*

Karin Markides, rektor American University of Armenia; professor, Analytisk kemi; f.d. rektor, Chalmers tekniska högskola; ordf. Danmarks tekniska universitet

Björn Odlander, grundare och delägare, HealthCap

Eugenia Perez Vico, docent, Innovationsvetenskap, biträdande universitetslektor, Företagsekonomiska institutionen, Lunds universitet

Thomas Strand, f.d. riksdagsledamot; chef Utbildning och kompetensförsörjning, Region Jönköpings län; f.d. vice ordf. Riksbankens Jubileumsfond

Styrelsen är KK-stiftelsens högsta beslutande organ. Två ledamöter utses av regeringen och övriga åtta av styrelsen själv. Förslag till ledamöter (sju stycken) lämnas av Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, Sveriges universitet och högskolor (SUHF), samt av myndighetscheferna vid Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova, medan en ledamot föreslås av styrelsen själv.

Mandatperioden för styrelsen är 1 juli 2019–30 juni 2022.

Ökad synlighet och mer dialog

KK-stiftelsen har under året utvecklat sin externa kommunikation för att tydligare kunna informera om både sin verksamhet och de projekt som finansieras.

LinkedIn och Twitter

Följ KK-stiftelsen på LinkedIn eller Twitter så håller du dig uppdaterad om beviljade projekt, utlysningar, forskningsnyheter från finansierade projekt samt seminarier och konferenser som stiftelsen arrangerar eller deltar i.

in [@kk-stiftelsen](#)

🐦 [@stiftelsen_kk](#)

Filmer

På KK-stiftelsens Youtube-kanal hittar du inspelningar av tidigare lanseringar där du kan lära dig mer om stiftelsens program. Under 2020 togs dessutom fyra filmer fram för att lyfta upp några av programmen ytterligare.

📺 [@kkstift](#)

Nyhetsbrev

Prenumerera på KK-stiftelsens nyhetsbrev för att få den senaste informationen om utlysningar, beviljade projekt och andra nyheter.

🔗 [Anmäl dig till nyhetsbrevet här](#)

Lansering

Två gånger om året, i mars och september, arrangerar KK-stiftelsen en lansering där stiftelsens medarbetare presenterar de program som öppnar upp för ansökningar. I år genomfördes höstlanseringen för första gången helt digitalt. Här kan du se lanseringarna i efterhand:

▶ [@kkstift](#)

Webbplats

På KK-stiftelsens webbplats hittar du nyheter om verksamheten, reportage om forsknings- och kompetensutvecklingsprojekt, publikationer med mera.

🔗 kks.se

Remissvar

KK-stiftelsen lämnade i augusti ett remissvar på promemorian *Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet*.

🔗 [Här kan du läsa remissvaret](#)

Omnämning i media

Under året har KK-stiftelsens verksamhet och finansiering av forskning och kompetensutveckling uppmärksammats i ett flertal medier. I Örebrokuriren kunde man till exempel läsa om forskning vid Örebro universitet som handlar om inflammationers påverkan på olika sjukdomar, ett projekt som KK-stiftelsen stödjer.

Möten och konferenser

KK-stiftelsen har under året bjudits in till ett flertal konferenser, de allra flesta i digital form. Bland annat medverkade stiftelsens vd vid IVA:s hearing om svensk forskningspolitik samt vid ANE:s (Associations of Nordic Engineers) konferens *Boosting the digital transition through lifelong learning*.

Debatt

I slutet av juni skrev KK-stiftelsens vd och styrelseordförande en debattartikel om betydelsen av kompetensutveckling för att kunna återstarta Sverige efter pandemin.

🔗 [Läs debattartikeln här](#)

Årsredovisning 2020

Finansiell redovisning	sida
Förvaltningsberättelse	30
Resultaträkning	35
Balansräkning	36
Noter	38
Underskrifter	42
Revisionsberättelse	43

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling. Organisationsnummer: 802400-4213
 KK-stiftelsens årsredovisning för år 2020 antogs av stiftelsens styrelse vid ordinarie styrelsemöte den 24 mars 2021, och har därefter signerats med elektroniska underskrifter.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor.
 Belopp i tabeller och diagram anges i miljoner kronor (mnkr)

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Stiftelsen bildades genom beslut av riksdag och regering i juni 1994. Verksamheten inleddes i augusti 1994. Stiftelsen har sitt säte i Stockholm. Uppgifter inom parentes avser år 2019.

STIFTELSENS ÄNDAMÅL

Stiftelsens ändamål är att stödja kunskaps- och kompetensutbyte mellan å ena sidan näringslivet och å andra sidan universitet, högskolor och forskningsinstitut (§ 1 a), finansiera forskning vid mindre och medelstora högskolor samt nya universitet, inom särskilda profilområden (§ 1 b) samt främja användningen av informationsteknologi (§ 1 c). Det senare ändamålet ansågs uppfyllt år 2016 och i dag stödjer stiftelsen de två första ändamålen.

STYRELSEN

Styrelsen består sedan 1 juli 2019 av nedanstående ledamöter:

- Elisabeth Nilsson, ordförande
- Leif Anderson
- Anita Hansbo
- Ericka Johnson
- Peter Larsson, vice ordförande
- Arne Lidén
- Karin Markides
- Björn Odlander
- Tomas Strand
- Eugenia Perez Vico

Styrelsen har under år 2020 haft sju (sex) sammanträden, fyra ordinarie möten varav ett med strategidiskussioner, två extrainsatta möten samt ett per capsulam.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Det gångna året har till stora delar präglats av coronapandemin. Under årets början anställdes tre medarbetare som efter en månad på kontoret fick börja arbeta hemifrån, liksom övriga medarbetare. Kontoret har dock varit bemannat i någon omfattning under den största delen av året. Så gott som samtliga möten, både interna och externa, har skett i digital form, vilket fungerat över förväntan.

I samband med att coronapandemin bröt ut beslutade styrelsen om en särskild utlysning om

50 miljoner kronor för att snabbt tillgängliggöra kompetenshöjande utbildningar vid lärosätena för yrkesverksamma inom pandemidrabbade branscher.

Beviljade medel under 2020 inom ordinarie program uppgick till 504 (676) miljoner kronor till 72 (110) projekt, varav 24 stycken till KK-miljöer. Deras värde uppgick till 191 miljoner kronor. Därtill kommer den särskilda pandemirelaterade utlysningen som resulterade i 17 beviljade projekt till ett värde av 41 miljoner kronor.

Samarbeten med ny it-driftsleverantör och kommunikationsbyrå startades upp under våren och fungerar bra.

I augusti flyttade KK-stiftelsen från Birger Jarlsgatan till Kungsträdgården i centrala Stockholm. Stiftelsen huserar nu, tillsammans med bland andra Riksbankens Jubileumsfond, på Kungsträdgårdsgatan 18.

Under vårens börsturbulens, då värdet på kapitalet tillfälligt minskade med 1,2 miljarder kronor, beslutade styrelsen att begränsa utbetalningsnivåerna under en kommande treårsperiod. Kapitalutskottet har fortsatt sitt arbete med att diversifiera portföljen. Detta har bland annat skett genom att KK-stiftelsen tillsammans med Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF) och JM bildat ett gemensamt bolag, JMJV Hyresbostäder AB, som äger bostadsfastigheter inom Stockholm. KK-stiftelsens andel uppgår till 40 procent och fastigheterna har ett värde om cirka 1 miljard kronor.

KK-stiftelsen har anställt tre handläggare till programenheten och en analytiker/handläggare till enheten för analys och utvärdering. En administratör har slutat. Mycket arbete har under året lagts på att harmonisera anställningsvillkoren för all personal, och samtliga anställda har fått uppdaterade anställningsavtal.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING SAMT VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Under kommande år förväntas KK-stiftelsens huvuduppdrag, att stärka svensk konkurrenskraft, fortsätta i allt väsentligt på samma sätt som tidigare, men med ett ännu större fokus på att hjälpa lärosätena att bygga starka forsknings- och utbildningsmiljöer.

Stiftelsen vill också synliggöra nyttan av projektfinansieringen, det vill säga undersöka vilka resultaten blir av beviljad finansiering. Kommer dessa stöd hela samhället tillgodo och hur stärks den svenska konkurrenskraften både inom och utom Sverige?

De risker stiftelsen ser framför sig är främst

relaterade till effekter av den pågående pandemin, vilken i dagsläget ser ut att även prägla 2021. Framför allt uppkommer frågor kring medarbetarnas arbetsförhållanden med fortsatt arbete på distans och med social distansering, men även lärosätenas förmåga att bedriva undervisning och forskning med nuvarande rekommendationer och restriktioner.

En annan risk som upplevs bli alltmer relevant för stiftelsen är risken för dataintrång, det vill säga cybersäkerhet.

En osäkerhetsfaktor är även hur börsutvecklingen kommer att påverka stiftelsens kapital på kort och lång sikt.

FRÄMJANDE AV ÄNDAMÅLEN

För att främja stiftelsens ändamål bedrivs verksamheten genom ett antal olika programformer som i sin tur ska leda till att lärosätena strategiskt utvecklar välbalanserade, profilerade och konkurrenskraftiga forsknings- och utbildningsmiljöer.

I dagsläget erbjuder KK-stiftelsen tio programformer med olika inriktning, projektlängd och belopp att söka. För närvarande sker utlysning av de olika programformerna vid två tillfällen per år, en gång under våren och en gång under hösten. Genom att kombinera olika programformer kan det enskilda lärosätet skapa en stark forsknings- och utbildningsmiljö, och samtidigt tillsammans med näringslivet stärka svensk konkurrenskraft internationellt.

BEVILJAT STÖD 2020

KK-stiftelsen beviljade under 2020 stöd till 89 (110) projekt med totalt 545 miljoner kronor (676 miljoner kronor).

Beviljat stöd 2020 per programform

Programform	2020 (antal)	2019 (antal)	2020 (mnkr)	2019 (mnkr)
Avans	5	5	11	11
Expertkompetens	5	5	80	67
Forskningsprofiler	3	4	146	133
Företagsforskarskolor	3	4	64	95
HÖG	8	38	34	156
Prospekt	6	9	12	18
Rekryteringar	35	33	67	54
Synergi	6	10	87	139
Särskild utlysning	17	0	41	–
NU	0	2	–	4
Övrigt	1	0	2	–
TOTALT	89	110	545	676

ÅRETS SKULD TILL LÄROSÄTEN

Beslutade men ännu ej utbetalade projektstöd uppgick den 31 december 2020 till 1 385 miljoner kronor.

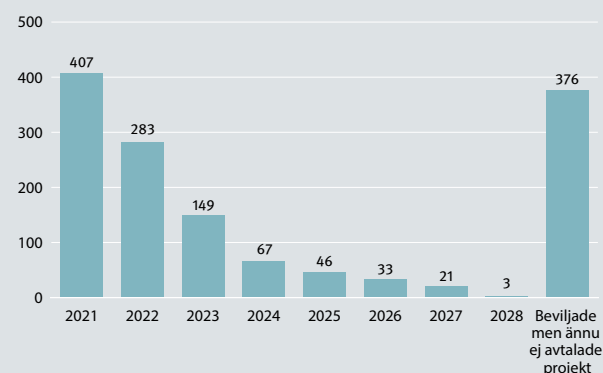
Skuldens förändring under 2020 framgår av nedanstående tabell uttryckt i mnkr.

Ingående balans 1 jan 2020	1 259,8
Projektstöd 2020	+ 545
Återförda medel	– 0,1
Utbetalningar av projektstöd 2020	– 419,4
Utgående balans 31 dec 2020	1 385,3

Utbetalningar till pågående projekt (beslutade under 2020 såväl som tidigare) uppgick till 420 miljoner kronor (458 miljoner kronor).

Aktuell utbetalningsskuld till lärosätena uppgick den 31 december 2020 till 1 385 miljoner kronor (1 260 miljoner kronor).

Aktuell utbetalningsskuld till lärosätena (31 december 2020) fördelat över kommande år (mnkr)

Utgående balans fördelas på KK-stiftelsens målgrupplärosäten enligt nedan

Lärosäte	Skuld (mnkr)
Blekinge Tekniska Högskola	66,0
Försvärshögskolan	14,4
Gymnastik- och idrottshögskolan	8,7
Högskolan Dalarna	0,7
Högskolan i Borås	21,1
Högskolan i Gävle	25,8
Högskolan i Halmstad	135,2
Högskolan i Skövde	181,3
Högskolan Väst	100,4
Karlstads universitet	100,2
Kungl. Konsthögskolan	0,7
Linnéuniversitetet	60,8
Malmö universitet	79,5
Mittuniversitetet	102,3
Mälardalens högskola	206,3
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	119,9
Örebro universitet	162,0
Utgående skuld 31 dec 2020	1 385,3

KVARVARANDE KAPITAL PER STADGEOMRÅDE

Enligt stiftelsens stadgar, § 10, ska redovisning av medel ske i enlighet med vad som framgår av § 4, det vill säga uppdelat på stadgeområdena HÖG, KUB, FI och IT. De två sistnämnda områdena slutfördes 2016 och kvarvarande medel överfördes då till HÖG och KUB.

Från HÖG tas medel till programformerna *HÖG, Prospekt, Avans, Synergi* och *Forskningsprofiler*. Från KUB tas medel till programformerna *Expertkompetens, NU, Rekryteringar* och *Företagsforskarskolor*.

Marknadsvärdet av det kvarvarande kapitalet uppgick den 31 december 2020 till drygt 9,2 miljarder kr. Fördelning per stadgeområde framgår av nedanstående tabell. Beloppen anges i miljoner kronor.

Verksamhetsområde	2020-12-31		2019-12-31	
	Kapital	varav skuld	Kapital	varav skuld
Forskning vid nya universitet och högskolor (HÖG)	5 944	892	6 584	877
Kunskapsutbyte näringsliv, högskola och forskningsinstitut (KUB)	3 285	493	2 109	383
Summa	9 229	1 385	8 693	1 260

KAPITAL**Planeringshorisont**

Stiftelsen har, enligt stadgarna, en evig del som avser stöd till forskning vid nya lärosäten (stadgeområdet HÖG). För detta ändamål finns ett bundet kapital som efter indexuppräknings uppgår till 1,724 miljarder kronor. På denna del av kapitalet får endast avkastningen förbrukas och användas för ändamålet.

Vad gäller övriga delar av stadge- och verksamhetsområden får både kapital och avkastning förbrukas. För att säkerställa att kapitalet kommer räcka över

tid sker kontinuerliga beräkningar av framtida utbetalningar i beslutade projekt. En sedan tidigare genomförd Asset Liability Modelling-studie visade att andelen aktier bör öka om nuvarande nivåer på utbetalningar och beslut om stöd ska hålla över en tänkt evig livslängd. I samband med coronapandemin sjönk börsen rejält och styrelsen fann anledning att under en period begränsa utbetalningar (och beviljanden). Under hösten vände börsen upp och det kapital som tappades under våren är mer än återställt trots att utbetalningar om 420 miljoner kronor har skett.

Placeringsriktlinjer för kapitalförvaltningen

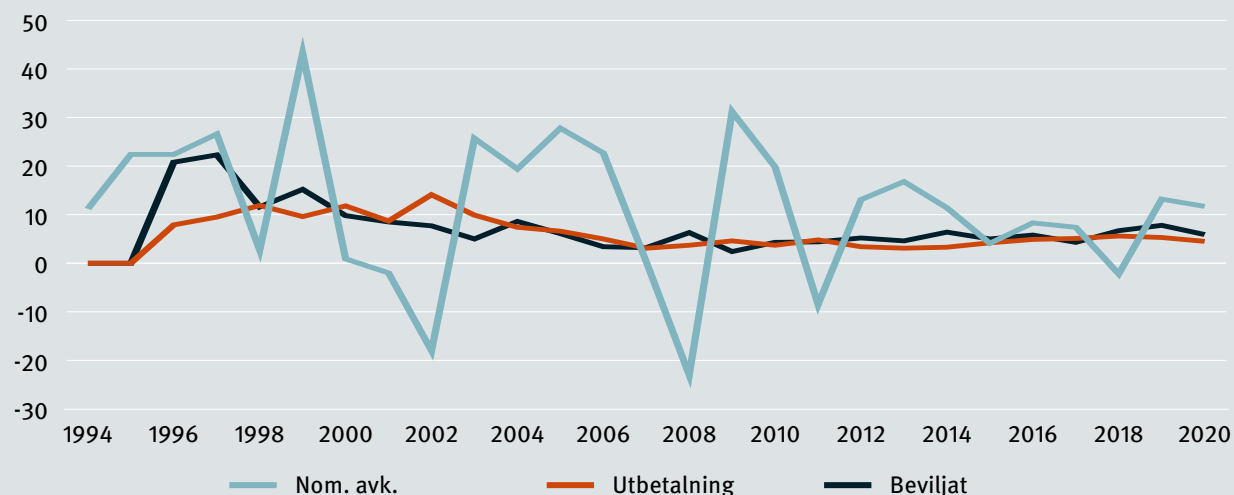
Styrelsen beslutar årligen om placeringsriktlinjer och har det yttersta ansvaret för att dessa följs. Placeringsriktlinjerna behandlar bland annat mål för kapitalförvaltning, referensportfölj, tillåtna innehav, policy för hållbarhetsfrågor samt förvaring av tillgångar.

Målet för kapitalförvaltningen är att på lång sikt, 15 till 20 år, generera en årlig real avkastning om 3 till 5 procent.

KK-stiftelsen strävar efter att vara en ansvarsfull ägare och arbetar därför systematiskt för hållbarhet och ansvar i kapitalförvaltningen. De externa förvaltare stiftelsen anlitar ska därför ha en genomarbetad policy om ansvarsfulla investeringar. Ett minimikrav är att policyn inkluderar en process som gör att principerna i UN Global Compact följs, alternativt att man skrivit under det FN-stödda initiativet PRI och därmed arbetar efter liknande principer, eller att man på annat sätt i huvudsak uppfyller principerna bakom dessa krav, syften och idéer.

Förvaltning av KK-stiftelsens kapital

Kapitalutskottets roll är att vara beslutande organ för KK-stiftelsens kapitalförvaltning inom ramen för placeringsriktlinjerna. Utskottet har rapporterings-

Kapitalets historiska avkastning i relation till utbetalningar

skyldighet till styrelsen i enlighet med instruktioner för kapitalutskottet. Kapitalutskottet bereder dessutom underlag för ändringar i policys som styrelsen beslutar om. Under året har kapitalutskottet haft sex möten, varav två per capsulam.

Kapitalutskottets ledamöter består av tre ledamöter ur styrelsen och tre externa expertledamöter enligt nedan.

- Arne Lidén, ordförande
- Elisabeth Nilsson, ledamot
- Peter Larsson, ledamot
- Cecilia Thomasson Blomquist, expertledamot
- Sten Dunér, expertledamot
- Mikael Kamras, expertledamot

Under 2020 har förvaltarna av de två diskretionära mandaten, det svenska och det globala, fortsatt sin förvaltning utifrån sina respektive uppdrag. Under 2020 har andelen aktier successivt ökat i portföljen, liksom andelen mer långsiktiga och något mindre likvida alternativa investeringar.

Kapitalutskottet har beslutat om nya investeringar i ett antal fonder, både aktiefonder och Private Equity. Den enskilt största förändringen är investeringar i fastigheter, dels i ett konsortium, men även i form av ett deläggande av ett fastighetsbolag tillsammans med Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF) och JM AB.

Inriktningen framöver är att låta förvaltningen ske på ett mer kostnadseffektivt sätt, vilket innefattar mer investeringar i fondlösningar.

Marknadsvärde

Det totala marknadsvärdet på portföljen uppgick den 31 december 2020 till 9 229 (8 693) miljoner kronor. Det är en ökning med 536 miljoner kronor under året. Årets utbetalningar uppgick till 420 (458) miljoner kronor.

Den svenska portföljen uppgick till 5,1 miljarder kronor, den globala portföljen till 3,1 miljarder kronor, alternativa placeringar till 0,9 miljarder kronor och likvida medel till 0,1 miljarder kronor.

Tillgångsslag	2020-12-31	2019-12-31	Referens-portfölj	Marknadsvärde
Aktier varav:	57,4%	47,2%	50%	5 296
Svenska	37,2%	29,6%	30%	3 429
Globala	20,2%	17,6%	20%	1 867
Räntebärande varav:	28,2%	38,1%	30%	2 607
Svenska	17,3%	28,5%	15%	1 597
Globala	10,9%	9,6%	15%	1 010
Alternativa placeringar varav:	9,9%	10,5%	20%	908
Fastigheter	4,1%	–	–	375
Derivat	0,9%	–	–	82
Likvida medel hos förvaltare	3,6%	4,2%	0%	336
Summa	100%	100%	100%	9 229

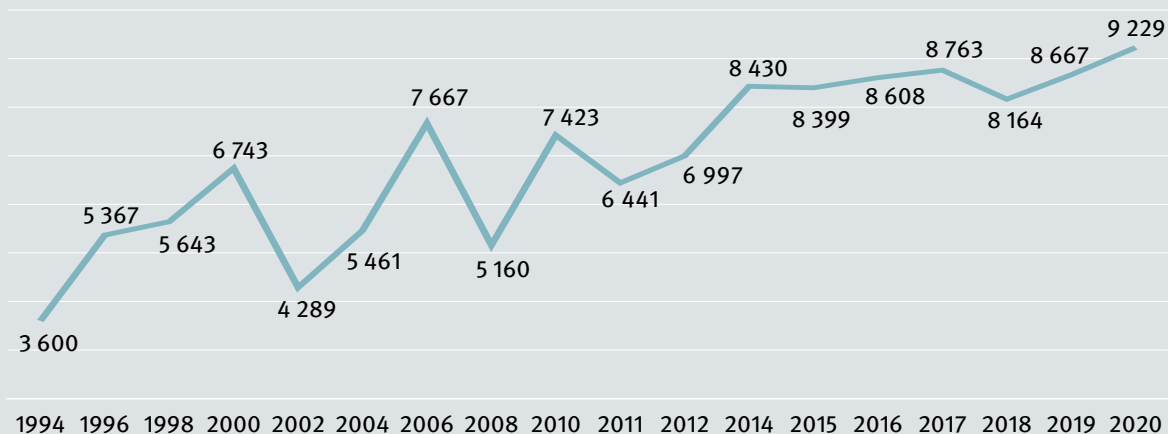
Fördelning av tillgångsslag i portföljen i procent samt marknadsvärde i miljoner kronor.

Avkastning på KK-stiftelsens kapital

Totalavkastningen på stiftelsens kapitalportfölj 2020 uppgick till 11,73 procent (13,18 procent).

Året inleddes med en börsuppgång, men i samband med att coronapandemin bröt ut sjönk börsen dramatiskt. Efter sommaren återhämtade sig dock börsen och stiftelsens kapital var vid årets utgång större än vid årets ingång. Svenska aktier i stiftelsens portfölj avkastade 22 procent medan den globala portföljen i sin helhet avkastade 6,7 procent. Innehav på den svenska obligationsmarknaden gav 1,55 procents avkastning. De alternativa placeringarna hade en blan-

Kapitalets marknadsvärde per år sedan KK-stiftelsens instiftande (miljoner kronor)

dad avkastning där fastigheter gav en positiv avkastning medan Microlånefond och PE, noterade i sjunkande USD, minskade så att tillgångsslaget summerade till -3,9 procent. Investeringen som gjordes i det delägda bolaget JMJV Hyresbostäder AB ägde rum i december, varför det ännu inte finns några avkastningssiffror att tillgå. Värdet av denna investering är upptagen till anskaffningsvärdet 167 miljoner kronor. Det underliggande totala värdet på fastigheterna uppgår till cirka 1 miljard kronor.

Nedanstående bild förklarar hur KK-stiftelsens startkapital om 3,6 miljarder kronor utvecklats till ett

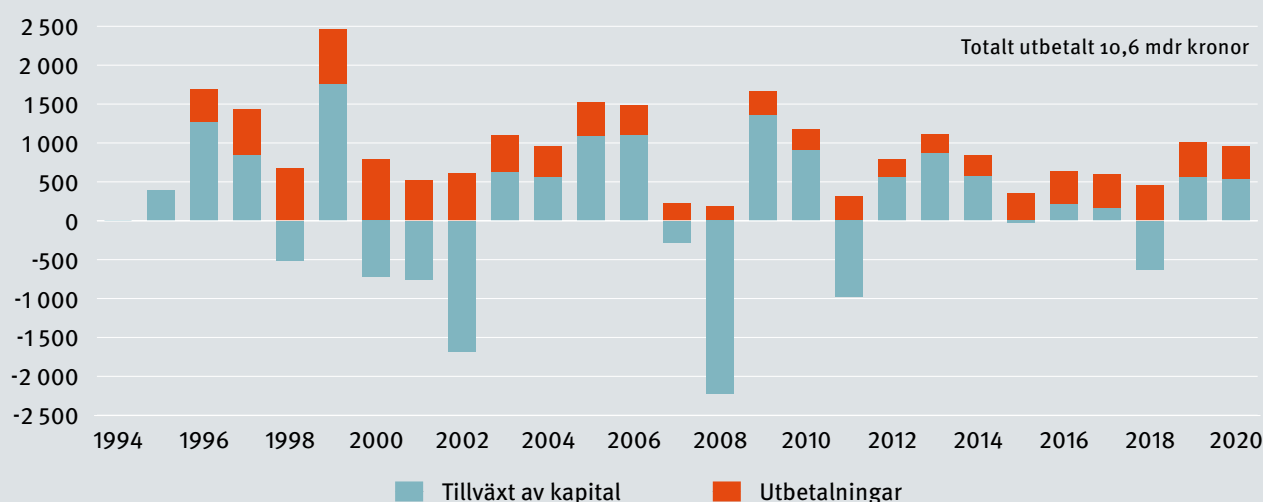
nuvarande värde om 9,2 miljarder kronor. Sedan stiftelsen instiftades för 26 år sedan har 10,6 miljarder kronor utbetalats i form av olika sorters stöd i enlighet med stiftelsens ändamål.

ÖVRIGT

Skatter

Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3§) förutsätter att tre krav är uppfyllda; ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst.

Historisk tillväxt och utbetalningar

RESULTAT OCH STÄLLNING

Flerårsöversikt (mnkr)	Not	2020	2019	2018	2017	2016
Beslutade stöd		545	676	543	376	503
Återförda och återbetalade stöd		-16	-39	-33	-31	-21
Nettostöd		529	637	510	345	482
Totalt utbetalade stöd		419	458	463	444	426
Resultat från avyttring finansiella anläggningar	2	305	256	676	726	239
Årets resultat		316	298	707	882	418
Eget kapital (bokfört värde)		6 506	6 719	7 056	6 861	6 324
Eget kapital (marknadsvärde) *		7 890	7 503	7 198	7 750	7 491
Förvalt kapital **		9 229	8 693	8 164	8 763	8 608

* Eget kapital plus skillnaden mellan marknadsvärde och anskaffningsvärde för finansiella anläggningstillgångar.

** Marknadsvärdet av bokförda finansiella anläggningstillgångar och likvida medel hos förvaltare.

I övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

RESULTATRÄKNING

	Not	2020	2019
Stiftelsens intäkter			
Aktieutdelningar		71 090 047	80 183 652
Räntor		15 371 338	19 695 029
Resultat från avyttring av finansiella anläggningstillgångar	2	305 704 380	255 708 478
Övriga intäkter		4 762 561	4 390 742
Summa intäkter		396 928 326	359 977 901
Stiftelsens kostnader			
Finansiella kostnader	3	-41 901 953	-17 523 864
Administrationskostnader		-18 531 969	-20 727 600
Personalkostnader	4	-17 748 796	-19 755 207
Övriga externa kostnader		-2 419 206	-3 470 702
Avskrivningar och nedskrivningar		-322 515	-179 220
Summa kostnader		-80 924 439	-61 656 593
ÅRETS RESULTAT		316 003 886	298 321 308

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	2020-12-31	2019-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier och installationer	5	1 917 457	176 367
		1 917 457	176 367
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andelar	6	7 563 415 188	7 908 668 296
Andelar i intressebolag	7	167 925 693	0
Andra långfristiga fordringar	12	1 398 250	0
Summa anläggningstillgångar		7 734 656 588	7 908 844 663
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		0	1 388 918
Övriga kortfristiga fordringar	8	81 783 803	42 983 967
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	2 056 185	517 496
Summa kortfristiga fordringar		83 839 988	44 890 381
<i>Likvida medel</i>			
Kassa och bank		146 107 514	70 918 295
Summa omsättningstillgångar		229 947 502	115 808 676
SUMMA TILLGÅNGAR		7 964 604 090	8 024 653 339

BALANSRÄKNING

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Bundna reserver		1 724 435 224	1 715 999 547
		1 724 435 224	1 715 999 547
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat kapital		4 465 266 785	4 704 374 759
Årets resultat		316 003 886	298 321 308
		4 781 270 671	5 002 696 067
Summa eget kapital		6 505 705 895	6 718 695 614
Avsättningar			
Beslutade stöd, ej kontrakterade		375 707 206	497 095 559
Summa avsättningar		375 707 206	497 095 559
Långfristiga skulder			
Kontrakterade, ej utbetalda stöd		604 233 827	442 728 863
Summa långfristiga skulder		604 233 827	442 728 863
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 663 391	1 294 873
Kontrakterade, ej utbetalda stöd		405 385 719	320 004 960
Övriga skulder		53 742 834	36 845 102
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	17 165 218	7 988 368
Summa kortfristiga skulder		478 957 162	366 133 303
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 964 604 090	8 024 653 339

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL (mnkr)	Stiftarkapital bundet	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Eget kapital 2020-01-01	1 716	4 705	298	6 719
Omföring balanserat resultat		298	-298	0
Värdesäkring bundet eget kapital	8	-8		0
Årets beslutade stöd		-545		-545
Årets återförda/återbetalda stöd		16		16
Årets resultat			316	316
Eget kapital 2020-12-31	1 724	4 466	316	6 506

NOTER

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år. Uppställningen av resultaträkningen har anpassats till stiftelsens verksamhet och avviker därför från årsredovisningslagens uppställningsform.

RESULTATRÄKNING

Administrationskostnader

Summerar samtliga kostnader för lokaler, it-drift, kommunikation, webb, trycksaker, rese- och transportkostnader, styrelse, och revision, konsult- och juristtjänster inklusive upphandlingskonsulter samt medlemsavgifter.

Leasing

Stiftelsens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Övriga externa kostnader

Summerar i sin helhet kostnader för externa bedömare och peers såsom arvoden, resekostnader och sammanträden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnader förs i takt med att anställda utför tjänster. Pensionskostnader klassificeras som avgiftsbestämda och kostnadsförs löpande det år de tjänas in.

BALANSRÄKNING

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden. Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Intäkter redovisas till verkligt värde av vad stiftelsen fått eller kommer att få.

Aktier och andelar

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K 3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde. Portföljen består av aktier, aktiefonder, obligationer samt private equity. Stiftelsens värdepappersinnehav är långfristigt och förvaltas av stiftelsen som en portfölj och värderingen sker kollektivt. Detta innebär att om värdepappernas sammanlagda anskaffningsvärde överstiger det sammanlagda marknadsvärdet sker nedskrivning av hela portföljens värde till det totala marknadsvärdet. Obligationer redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket innebär att eventuellt över- eller under parivärde skrivs av under obligationens löptid.

Som andelar i intresseföretag redovisas innehav av andelar i ett annat företag som är avsett att främja verksamheten genom att skapa en varaktig förbindelse med det andra företaget. Innehaften innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas aktierna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

Stöd

Beslutade stöd redovisas direkt mot fritt eget kapital. Beslutade stöd redovisas som avsättningar fram till dess att avtal slutits med mottagare av stöd. När sedan avtal slutits redovisas en skuld. Beslutade och kontrakterade, men ej utbetalade stöd, redovisas som kortfristiga skulder, om utbetalning ska ske inom ett år, respektive långfristiga skulder om utbetalning ska ske senare än efter ett år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstyp	Tid
Teknisk utrustning	2 eller 5 år
Inventarier	5 eller 10 år

NOT 2 RESULTAT VID AVYTTRING AV FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2020	2019
Vinst vid avyttring	376 224 951	388 772 283
Förlust vid avyttring	-67 624 354	-133 187 481
Valutakursdifferens	-2 896 218	123 676
Summa	305 704 380	255 708 478

NOT 3 FINANSIELLA KOSTNADER	2020	2019
Övriga finansiella kostnader	41 444 887	16 211 172
Bankräntor	13 580	156 223
Övriga avgifter	42 813	37 555
Externa	400 673	1 118 914
Summa	41 901 953	17 523 864

NOT 4 MEDELANTAL ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH ARVODEN	2020-12-31	2019-12-31
Medelantalet anställda		
Kvinnor	9	8
Män	5	5
Summa	14	13
Könsfördelning i styrelse		
Kvinnor	5	5
Män	5	5
Summa	10	10
Löner, arvoden och andra ersättningar		
Styrelse, vd	2 919 409	2 890 167
Anställda	9 239 114	11 486 942
Arvode till övriga	1 969 742	1 988 544
Summa	14 128 265	16 365 653
Pensionskostnader och andra sociala avgifter		
Pensionskostnader exklusive särskild löneskatt	2 399 684	2 560 760
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	4 153 793	4 372 031
Summa	6 553 477	6 932 791
Totala personalkostnader och arvoden	20 681 742	23 298 444

Vd är tillsvidareanställd. Avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner, utan pensionsavsättning, utöver uppsägningslön 6 månader.

NOT 5 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	867 779	4 577 303
Inköp	2 174 495	0
Försäljningar och utrangeringar	-579 784	-3 709 520
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 462 490	867 779
Ingående avskrivningar	-691 412	-4 221 713
Försäljningar och utrangeringar	579 784	3 709 520
Resultat avyttring datorer och inventarier	-110 891	0
Årets avskrivningar	-322 514	-179 223
Utgående ackumulerade avskrivningar	-545 033	-691 412
Utgående redovisat värde	1 917 457	176 367

NOT 6 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 908 668 296	7 509 051 621
Tillkommande värdepapper	2 843 835 885	8 188 623 423
Avgående värdepapper	-3 189 088 993	-7 792 137 353
Reinvesterad utdelning		3 130 605
Summa bokfört värde	7 563 415 188	7 908 668 296

Marknadsvärdet av finansiella anläggningstillgångar och likvida medel fördelas enligt nedan, i miljoner kronor	2020-12-31	2019-12-31
Svenska aktier	3 425 942	2 578 139
Utländska aktier	221 516	0
Svenska räntor	1 594 922	2 470 894
Global multistrategifond	2 862 006	2 681 195
Alternativa placeringar	907 964	643 211
Likvida medel, inklusive kassa hos förvaltare	210 461	319 663
Summa	9 228 810	8 693 101

NOT 7 ANDELAR I INTRESSEBOLAG	2020-12-31	2019-12-31
JMJV Hyresbostäder Holding AB, 559269-4318, med säte i Stockholm. 200 stamaktier, 40 procent andel och röster. Upptaget belopp i balansräkningen motsvarar anskaffningsvärdet för aktierna inklusive aktieägartillskott.		
Ingående anskaffningsvärden	0	0
Inköp	167 925 693	0
Utgående redovisat värde	167 925 693	0

NOT 8 ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR	2020-12-31	2019-12-31
Sålda ej likviderade värdepapper	80 034 267	42 102 772
Kortfristiga fordringar	1 749 536	881 195
Totalt	81 783 803	42 983 967

NOT 9 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda hyror	1 076 723	0
Övriga förutbetalda kostnader	979 462	517 496
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 056 185	517 496

NOT 10 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna semesterlöner	723 231	454 555
Upplupna sociala avgifter	501 590	537 507
Kammarkollegiet	395 921	402 001
Revisionskostnader	48 000	65 981
Övriga upplupna kostnader	20 527	144 558
Avvecklingskostnader	1 425 139	3 337 382
Förvaltningskostnader	14 050 810	3 046 384
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17 165 218	7 988 368

NOT 11 EVENTUALFÖRPLIKTELSE	2020-12-31	2019-12-31
Avser ett industridoktorandavtal med KTH, där KK-stiftelsen förbinder sig att bekosta utbildningen för en medarbetare under perioden 2014-01-01 – 2022-01-31		
Eventualförpliktelse	816 071	816 071
Utbetalt	-511 631	-430 424
Kvarvarande eventualförpliktelse	304 440	385 647

NOT 12 STÄLLDA SÄKERHETER	2020-12-31	2019-12-31
Deposition hyreskontrakt till och med 2029-09	1 389 250	0

Stockholm den den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Elisabeth Nilsson
Ordförande

Peter Larsson
Vice ordförande

Leif Anderson

Anita Hansbo

Ericka Johnson

Arne Lidén

Karin Markides

Björn Odlander

Eugenia Perez Vico

Thomas Strand

Eva Schelin
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Mikael Alexandersson
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelsen avser årsredovisning på sidorna 29–42

REVISIONSBERÄTTELSE

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt

ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och handlingarna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt stiftelselagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling för år 2020.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ugglarp den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Mikael Alexandersson
Förtroendevald revisor

KK-stiftelsens uppdrag är att stärka Sveriges konkurrenskraft. Stiftelsen finansierar projekt vid landets högskolor och nya universitet med målet att dessa ska bygga starka och internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och utbildningsmiljöer inom profilerade områden. Projekten drivs i samproduktion med näringslivet, då utbyte mellan akademi och företag är avgörande för Sveriges konkurrenskraft.

Kungsträdgårdsgatan 18, 111 47 Stockholm, Sverige
www.kks.se